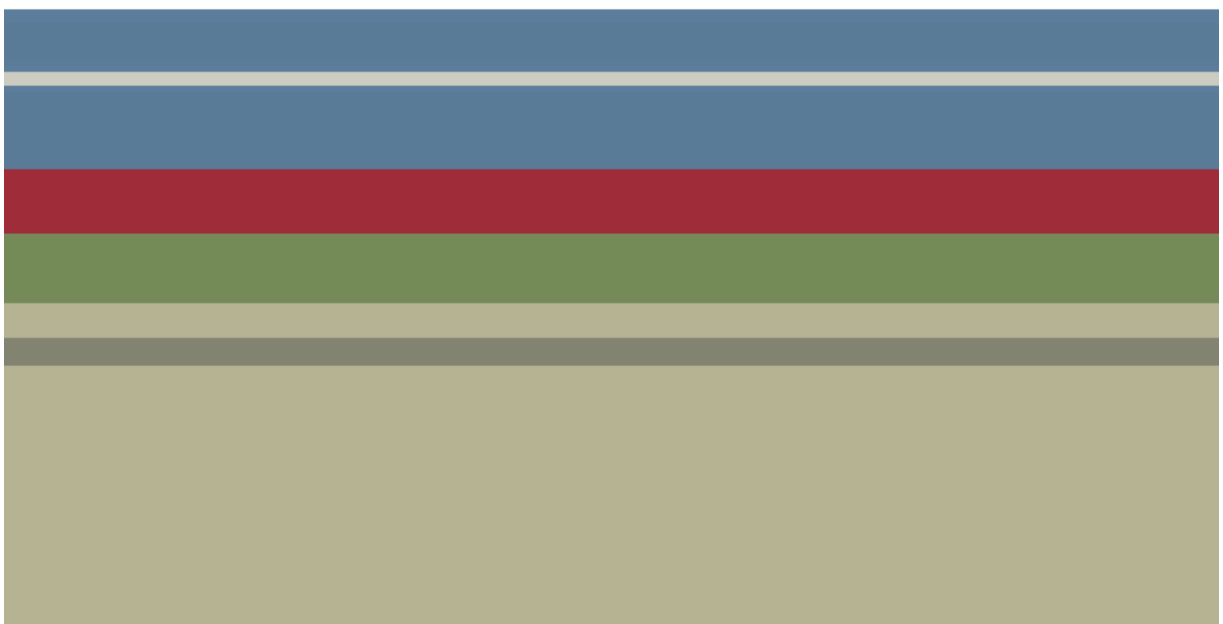

.txl

Programma 2 - Goede bereikbaarheid

Visie

Goede bereikbaarheid

Goede bereikbaarheid is het bereiken van het eiland vanaf en naar de overkant via de TESO-verbinding. Maar het is ook een duurzame en inclusieve bereikbaarheid op het eiland. Inwoners en bezoekers van Texel moeten op een makkelijke manier kunnen reizen van en naar de veerhaven en tussen en in de dorpen om basisvoorzieningen te bereiken, zoals een huisarts of een school, of juist om het dorps huis te bezoeken of een toeristische bestemming. Voor de bereikbaarheid op het eiland zorgen we er voor dat de wegen en fietspaden binnen ons gemeentelijke areaal er binnen gegeven financiële kaders verkeersveilig en duurzaam zijn ingericht; tijdig onderhouden worden en waar schade is vlot wordt hersteld zodat weggebruikers hiervan veilig gebruik kunnen maken.

Met het Ontwerp Mobiliteitsprogramma Texel 2035 zetten we verder in op toekomstbestendige bereikbaarheid. We verbinden bereikbaarheid en verkeersveiligheid expliciet met de leefbare dorpen door een gezonde en toegankelijke leefomgeving als uitgangspunt te nemen. Hierdoor zorgen we voor inclusieve bereikbaarheid. Een gezonde leefomgeving creëren we door verder aan de slag te gaan met het STOMP-principe bij de (her)ontwikkeling van gebieden. Dit betekent dat we gezonde en duurzame vervoersvormen stimuleren, zoals fietsen en lopen, waardoor de ruimte die de privé auto inneemt verkleind kan worden en de bereikbaarheid verbeterd.

Bij de realisatie van onze wegenprojecten werken we integraal door te toetsen op verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid, draagvlak van omwonenden en ondernemers en kosten om zo goed als mogelijk rekening te houden met de wensen van al die verschillende belanghebbenden op het eiland. We werken aan hoofdroutes op het eiland die de vlotte verbinding met de dorpen vormen, maar ook veilige wegen en paden op het onderliggende wegennet waar auto's en langzamer verkeer (/fiets-voetgangers) zich naar bestemming kan begeven (wonen, zakelijk, recreatie).

[Link naar Visie en Beleid - Texel](#)

2.1 Verkeer en vervoer

Doelstellingen

2.1 Verkeer en vervoer

In dit programma staat de bereikbaarheid op en van/naar Texel centraal. Wij zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van een wegen-, straten- en fietspadennetwerk over het hele eiland waaronder voetpaden binnen de bebouwde kom. We willen een veilige infrastructuur die past bij het verkeersaanbod. Bij herstel en reconstructies van de infrastructuur richten we de weg zo veilig mogelijk in waar mogelijk met financiële ondersteuning van de provincie om verkeersveilige fietsoversteken te verbeteren.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Openbaar vervoer

Een belangrijk onderdeel van de bereikbaarheid is goed functionerend openbaar vervoer. De verantwoordelijkheid voor het busvervoer ligt bij de provincie en wij blijven met haar in gesprek over mogelijke verbeteringen. Deze verbeteringen hebben we door een pilot onderzocht en we verlenen de pilot naar volgend jaar. In 2025 is de eindevaluatie uitgevoerd. De bus op de tussenboot is teruggekomen zowel op Texel als in Den Helder. Ook het gebruik van de OV-pas in de bus op Texel is weer mogelijk. Er is een gratis buskaartje voor kinderen geïntroduceerd. Op dit moment voeren we gesprekken met Connexxion om het reserveringssysteem voor de Texelhopper te verbeteren. Het ontwikkelen van een communicatieaanpak is hier onderdeel van.

TESO

Als Gemeente Texel zijn wij sterk afhankelijk van de veerverbinding met Den Helder. We werken samen met TESO aan de bereikbaarheid van het opstelreëin op Texel. Waar mogelijk ondersteunen we de lobby richting Rijkswaterstaat over het onderhoud en een spoedige reconstructie van de aanlandingen in Den Helder en op Texel. De beleidsmedewerker mobiliteit heeft elke maand een overleg met Rijkswaterstaat (RWS) over de vernieuwing van de TESO-veerhavens. Tijdens dit overleg bespreken we samen met andere partijen, zoals de provincie, de gemeente Den Helder en de TESO, hoe de veerhavens zo goed mogelijk flexibel en toekomstbestendig bereikbaar kunnen zijn voor inwoners en bezoekers. Ook tijdens de werkzaamheden. De voorkeuren voor een optimaal en toekomstbestendig ontwerp geven we mee aan RWS, zoals parkeervoorzieningen en toekomstbestendige fietsenstallingen.

Fietspaden

Sinds 2021 hebben we de fietspaden, wegen en parkeerterreinen van Staatsbosbeheer overgenomen. De afgelopen jaren zijn vooral de fietspaden voortvarend opgeknapt. De waardering van bezoekers op het onderdeel fiets- en wandelpaden is hierdoor ook flink gestegen. Nu deze paden er weer prima bij liggen, valt op dat andere fietspaden op het eiland aan de beurt zijn. Hier zal de nadruk op worden gelegd. We richten ons vooral op het verbeteren (verkeersveiligheid, bereikbaarheid, onderhoudstoestand) van bestaande infrastructuur en eveneens het uitbreiden van het fietspadennetwerk om aansluitingen te realiseren en daarmee gaten in het netwerk op te vullen. Deze aspecten zijn ook onderdeel van Mobiliteitsvisie 2025-2035.

Wateroverlast

Als gevolg van de toenemende wateroverlast zien we knelpunten ontstaan op wegen en fietspaden, vooral rond het bos- en duingebied. Daarom verwachten we in de toekomst herstelprojecten in het wegen- en fietspadenareaal om structurele wateroverlast (die niet door de waterbeheerder opgelost kan worden) het hoofd te bieden.

Wegen

In 2023 is het Wegenbeheerplan vastgesteld voor een periode van vijf jaar (2024-2028). Dit is de basis voor de uitvoering van groot onderhoud en eveneens de realisatie van kredietprojecten. Het wegennetwerk wordt intensief gebruikt door veel verschillende soorten verkeer. Veiligheid vormt een knelpunt op locaties waar langzaam recreatief verkeer kruist met de beroepsverkeer, dat afhankelijk is van vlotte verbindingen om zich efficiënt over het eiland te verplaatsen. Het in balans houden van de inrichting van wegen en de snelheid 80/60/30 zien we steeds meer een uitdaging worden. Daarnaast hebben we meer aandacht besteed aan herstelwerkzaamheden aan wegen in het buitengebied. Landbouwvoertuigen worden steeds breder en uitwijkgedrag van weggebruikers veroorzaakt schade aan wegen en bermen. We hebben graskeien vervangen en aangelegd op diverse wegen, grotendeels in het buitengebied.

Bereikbaarheid borgen we door het op orde houden van belangrijke toegangswegen. De Boodtlaan in De Koog is daar één van. Vanwege rioolherstel is de straat in 2025 aangepakt en werd het maaiveld volledig opnieuw ingericht. Meer groen, betere inrichting parkeren en een verbeterde wegindeling waardoor de straat beter begaanbaar en veiliger is geworden.

Bermplankjes zijn al jaren een doorn in het oog. Per jaar moeten we honderden (!) bermplankjes vervangen omdat ze zijn beschadigd. Een goed alternatief is het plaatsen van glasbollen, waarvoor met succes een pilot is uitgevoerd. Aansluitend zijn de bochten in een groot aantal wegen voorzien van glasbollen, waarmee de veiligheid op orde blijft zonder de kwetsbare bermplankjes. Het is de bedoeling om in de toekomst meer glasbollen te gebruiken.

Grote projecten als Postweg en Nieuwlanderweg zijn afgesloten. Er is een gestart met de Pontweg tussen Akenbuurt en Komgrens van De Koog. Gefaseerd plaatsten we nieuwe duikers, die zorgen voor een blijvend goede waterbeheersing. Daarnaast zijn de wegvakken voorzien van nieuw asfalt. De kruisingen realiseren we in een later stadium net als de definitieve markeringen op het wegdek, nadat het besluit over snelheid vaststaat.

Kogerstrand

De nieuwe toegangsweg (zandlichaam i.p.v. een brug) naar het Kogerstrand is opgeleverd. Hiermee stellen we de toegang tot het strand en de aan het strand gelegen horeca veilig. Ook hebben we bij de nieuw te realiseren situatie rekening gehouden met verkeer van en naar de camping Kogerstrand. Een duurzaamheidsaspect van dit project is dat de nieuwe situatie ons in de toekomst meer flexibiliteit biedt om in te spelen op dynamische ontwikkelingen voortgekomen uit de kustvisie.

Zo hebben we dat gedaan

Aanleggen grasbetonstenen langs diverse buitenwegen

Omschrijving (toelichting)

In het Beheerplan Wegen 2024-2028 is een uitgangspunt om de buitenwegen te voorzien van grasbetonstenen op de locaties waar veel schade aan de bermen wordt toegebracht door het verkeer. Oorzaak is doorgaans de relatief smalle rijbanen i.c.m. de hoeveelheid en zwaarte van het verkeer. Jaarlijks worden daarom vele kilometers wegbermen onderhouden. Op deze manier houden we de wegconstructies zolang mogelijk in een goede kwaliteit en streven we naar verbetering van de veiligheid van alle verkeer. In 2025 wordt onderzocht welke wegen (Amaliaweg, Laagwaalderweg (De Vang-Veenselangweg), Rommelpot (Klif-Loodsmansduin), Fonteinsweg (Westerweg- Jan Ayeslag), Koningsweg) op korte termijn niet op een andere manier dan met grasbetonblokken veilig kunnen worden gemaakt en leggen we hier de noodzakelijke grasbetonstenen aan. Bij de andere gevraagde trajecten worden eerst alternatieve mogelijkheden onderzocht zoals passeerstroken of eenrichtingsverkeer.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

2025: Laagwaalderweg (volledige lengte slechtste plekken), Rommelpot (Klif-Loodsmansduin), Fonteinsweg (Westerweg- Jan Ayeweg) : GEREED

2026 Amaliaweg (uitstel ivm werkzaamheden kabels&leidingen)

Koningsweg heroverweging noodzaak: LOCAAL HERSTELWERK UITGEVOERD

Kwaliteit (toelichting)

Het gedachtegoed voor alternatieve maatregelen op buitenwegen zoals passeerstroken of 1-richtingsverkeer is besproken met de beleidsafdeling tijdens het proces van opstellen Mobiliteitsprogramma. Het is niet opgenomen in een maatregelenlijst. Wel dienen bermen op buitenwegen veel gebruikt door fietsers vergevingsgezind te zijn. Dit kunnen we mede bereiken door het toepassen van (vlakke) grasbetontegels. Vooralsnog zullen we waar nodig voorstellen blijven doen waar bermveiligheid aan de orde is.

Geld (toelichting)

€ 606.750 incidenteel

Aanleggen openbare verlichtingsnetten Oudeschild

Omschrijving (toelichting)

Raadsvoorstel 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-210

Tijdens de reconstructie is het nodig de energievoorziening van de openbare verlichting geheel te vernieuwen. Bestaande kabelnetten van Liander/Gemeente zijn met elkaar verweven en geven frequent veel (ondergrondse) storingen en zijn niet veilig om aan te werken. Er is tijdens de reconstructie een kans om hierin een combinatie van werkzaamheden te maken. Het betreft de omgeving De Ruyterstraat, Loodssingel en Trompstraat. Liander heeft geen bemoeienis met dit openbare verlichtingsnet en laat het aan de gemeente om hier een nieuw net aan te leggen. De veiligheid en betrouwbaarheid van de openbare verlichting ligt bij de gemeente als OV beheerder. Investeringskosten € 245.000, 40 jaar afschrijving.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden bij de Trompstraat moeten nog financieel worden afgerond. Het noordelijke deel moet nog voorbereid worden. Het werk aan de Ruyterstraat is nu in voorbereiding en beoogd wordt om dit in 2026 uit te voeren.

Kwaliteit (toelichting)

De werkzaamheden voor de Trompstraat zijn reeds uitgevoerd bij de herinrichting van de Trompstraat en 't Buurtje. Bij dit project is een nieuwe OV-kast geplaatst bij de kruising met de Houtmanstraat en is daarbij een mantelbuis gelegd naar de Kerkesteeg toe. Dit ter voorbereiding op de werkzaamheden in de Ruyterstraat.

De werkzaamheden in de Ruyterstraat zijn nu in voorbereiding. Bij dit project wordt tegelijkertijd met de herinrichting en rioleringswerkzaamheden **een nieuwe kabel voor de openbare verlichting aangelegd.**

Geld (toelichting)

€ 245.000 Begroting 2024

Het betreft het aanbrengen van nieuwe grondkabels en OV-Kasten (stroomvoorziening) voor het bedrag geraamd € 245.000. De afschrijftermijn is 40 jaar.

Amaliaweg rehabilitatie

Omschrijving (toelichting)

De Amaliaweg is een erftoegangsweg in het buitengebied. Er geldt een maximum snelheid van 60 km per uur. De verharding is versneld achteruitgegaan, mede doordat de omleidingsroute bij de recente verbetering van het provinciale deel van de Pontweg hierlangs ging. De weg is aan het einde van de technische levensduur en zal moeten worden hersteld.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

De uitvoering is uitgesteld naar 2026 omdat Liander in de berm eerst werkzaamheden moet uitvoeren aan haar spanningskabels. Het moment waarop de kabelaar aan het werk gaat is nog niet bekend.

Kwaliteit (toelichting)

De onderhoudstoestand van Amaliaweg is stabiel, maar in slechte conditie. Af en toe zijn er kleine maatregelen nodig om weg en berm veilig te houden tot moment van rehabilitatie.

Geld (toelichting)

€ 995.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn is 40 jaar

Beheerplan Wegen Texel 2024-2028

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 18-10-2023

Overwegende

- In het kader van de Wegenwet heeft de gemeente de zorgplicht om als een goed beheerder haar wegen in goede staat van onderhoud te houden.

Besluit

1. het Beheerplan Wegen Texel 2024 vast te stellen en de financiële consequenties integraal af te wegen tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2024.

[Link naar Beheerplan wegen Texel 2024-2028](#)

Tijd (toelichting)

De genoemde areaaldelen worden in de periode tot en met 2028 opgenomen in jaarprogramma's.

Kwaliteit (toelichting)

Een belangrijk werk voor 2025 is het Rehabiliteren van de rechtstanden van de Pontweg. Daarnaast zijn de Boodtlaan en de Kamperfoelieweg in De Koog en de Trompstraat (eerste fase) in Oudeschild dit jaar opgeleverd. De Kantoorstraat in Den Burg is vernieuwd en is de oude betonweg van de Redoute vervangen door asfalt. Ook is onderhoud uitgevoerd aan wegen als Westergeest, Zaandammerdijk.

In de verschillende dorpen zijn diverse voetpaden vernieuwd.

Geld (toelichting)

Om de projecten mogelijk te maken worden veelal kredieten aangevraagd.

Bermverharding aanbrengen/vervangen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-208

In 2024 staan het rehabiliteren van het Nieuweschild, de Zwinweg en de Kamperfoelieweg op het programma. Zie voorstel 2024-208. Het zijn wegen met relatief veel (landbouw)verkeer. De bermen worden hierdoor veelvuldig uitgereden en kunnen hierdoor een risico zijn wat betreft de verkeersveiligheid. Om dit structureel op te lossen is het gewenst om langs deze wegen bermverharding aan te leggen.

In 2024 staat de vervanging van de grasbetontegels langs de Schorrenweg 3e fase (Genteweg - Zaandammerdijk) op het programma. De huidige grasbetontegels zijn mede door het landbouwverkeer flink naar beneden gereden, waardoor het hoogteverschil met de rijbaan verkeersgevaarlijk wordt. Vervanging is derhalve noodzakelijk. Er is structureel budget beschikbaar binnen de begroting. Door het maken van een efficiëncyslag wordt werk met werk gecombineerd en is voor 2024 incidenteel extra budget nodig.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

Het werk aan de Kamperfoelieweg is gereed. Het werk aan de Schorrenweg is eveneens gereed aan één zijde en in 2026 volgt de andere zijde en dan is het helemaal gereed. Nieuweschild staat gepland voor 2026.

Kwaliteit (toelichting)

Het aanleggen van bermverharding langs deze wegen is noodzakelijk om structurele randschade van het asfalt en bermshade aan te pakken. De aanleg bevordert de verkeersveiligheid op deze wegen.

Geld (toelichting)

Begroting 2024 € 366.400 Incidenteel

Bestrating Kantoorstraat vervangen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-211

In de afgelopen periode zijn er appartementen gerealiseerd in de Kantoorstraat, op de locatie van de voormalige Jelleboog. Nu deze appartementen gereed zijn, dient de huidige tijdelijke bestrating vervangen te worden door een definitieve bestrating die past bij de uitstraling van de Groeneplaats en de Vismarkt. Op deze manier wordt ook de Kantoorstraat een meer aantrekkelijke omgeving en in hogere mate betrokken bij het centrum van Den Burg. Hiervoor is een investering van € 100.000 benodigd. Daarmee wordt ingezet om in 2024 vóór de start van het toeristenseizoen de bestrating te vervangen.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

September 2025 zijn de werkzaamheden gestart, en eind 2025 afgerond.

Kwaliteit (toelichting)

Er is uitgebreid gesproken met eigenaren/ondernemers van de Kantoorstraat. Op basis van deze gesprekken is er een nieuw ontwerp gemaakt dat ongewenst fietsparkeren moet voorkomen en de straat representatiever zal maken.

Geld (toelichting)

Begroting 2024- 211: € 100.000 investering

Voor het realiseren van de beoogde geveltuintjes zal bekeken worden of er nog intern budget beschikbaar is. Besloten is om geen geveltuintjes aan te leggen.

Brug Kogerstrand

Omschrijving (toelichting)

Raad 19-04-2023: Brug Kogerstrand

Besluit

1. Een krediet van € 600.000 beschikbaar te stellen om een nieuwe brug aan te leggen bij de strandopgang van Paal 20;
2. De incidentele kapitaallasten voor 2023 ad € 22.000 ten laste van de algemene reserve te brengen;
3. De kapitaallasten ad € 44.000 vanaf 2024 structureel mee te nemen met de Programmabegroting 2024;
4. Na realisatie en afspraken met de grondeigenaren (Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer) over de grondpositie, de brug in beheer te nemen;
5. Een bedrag van jaarlijks € 20.000,- beschikbaar te stellen voor onderhoud van de brug en dit bedrag vanaf 2024 structureel mee te nemen met de Programmabegroting 2024.

[Brug Kogerstrand. Raadsbesluit 19-04-2023](#)

Raad 19-12-2023 : Afweging toegang Kogerstrand

Besluit

1. Op basis van de drie, in dit voorstel beschreven varianten, te kiezen voor variant B. Toegangsweg over dam.
2. Aanvullend krediet, te weten € 200.000 beschikbaar te stellen, op basis van de gekozen variant B.
3. De extra kapitaallasten van de gekozen variant, te weten € 14.667 voor 2024, ten laste van de algemene reserve te brengen en vanaf 2025 deze kosten structureel mee te nemen in de Programma begroting 2025.
4. De Krim/Kogerstrand de mogelijkheid te bieden om de meerkosten te financieren voor een onderdoorgang en toekomstig onderhoud, zodat die onderdoorgang ook tegelijkertijd met de andere werkzaamheden kan worden gerealiseerd.

[Afweging toegang Kogerstrand. Raadsbesluit 19-12-2023](#)

Raad 28-02-2024: Afweging toegang Kogerstrand

Besluit

1. Kennis te nemen van het onderhandelingsresultaat met de exploitant van camping Kogerstrand, en op basis daarvan € 400.000 extra krediet beschikbaar te stellen waarvan € 200.000 ten laste komt van genoemde exploitant en € 200.000 ten laste van de gemeente.
2. De extra kapitaallasten, te weten € 14.667 voor 2024, ten laste van de algemene reserve te brengen en vanaf 2025 deze kosten structureel mee te nemen in de Programmabegroting 2025.
3. Het voor een nieuwe brug beschikbaar gestelde jaarlijkse onderhoudsgeld te verminderen van € 20.000 naar € 2.000 en beschikbaar te stellen voor het onderhouden van een deugdelijke toegang tot het Kogerstrand, en dit gewijzigde bedrag vanaf 2025 structureel mee te nemen in de Programmabegroting 2025.

[Afweging toegang Kogerstrand. Raadsbesluit 28-02-2024](#)

Tijd (toelichting)

De aanleg is begin 2025 uitgevoerd en afgerond.

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van het laatste raadsbesluit is er een weg met onderdoorgang aangelegd, waarbij het naastliggende parkeerterrein opnieuw is ingericht, en er meer ruimte voor fietsparkeren is gemaakt.

Geld (toelichting)

Raad 19-04-2023 Krediet € 600.000. 2023 : kapitaallasten € 22.000. Vanaf 2024 kapitaallasten mee in de programmabegroting € 44.000

2024: Structureel € 20.000 (deze is vervallen na raadsbesluit 28-02-2024)

Raad 19-12-2023 Krediet € 200.000.
mee in de programmabegroting.

2024: kapitaallasten € 14.667. Vanaf 2025 volledige kapitaallasten

Raad 28-02-2024 Krediet € 400.000.

2024: kapitaallasten € 14.667 over € 200.000. Vanaf 2025 volledige kapitaallasten mee in de programmabegroting. Overige € 200.000 wordt betaald door De Krim.

19-04-2023 structureel € 20.000 is vervallen hierbij)

2024: Structureel € 2.000 (1e voorstel

De Mienterglop een 30-kilometer zone

Omschrijving (toelichting)

[Motie 18-09-2024: De Mienterglop een 30-kilometer zone](#)

Tijd (toelichting)

Het verkeersbesluit (30 km/uur) noordelijke deel was al genomen en januari 2026 volgt het verkeersbesluit voor het zuidelijk deel vanaf Kamperfoelieweg naar Pijpersdijk.

Kwaliteit (toelichting)

De volledige Mienterglop is voorzien van nieuw asfalt inclusief verkeersplateaus op de zijwegen met Oude Dijkje en Kamperfoelieweg. Er worden in de loop van 2026 nog een aantal verkeersdrempels aangebracht op dit deel. In afwachting van de daadwerkelijke snelheden op het zuidelijke deel tussen Kamperfoelieweg en Pijpersdijk is te bezien of ook op dit deel verkeersdrempels aangebracht worden. Op het kruispunt met Pijpersdijk komt in 2026 een verkeersplateau.

De mogelijkheden van veilig nachtvervoer tussen de dorpen onderzoeken

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-206

De gemeente is medeverantwoordelijk vanuit openbare orde en veiligheid voor een veilig nachtverkeer vanaf de drukke horeca over het eiland. Hiervoor zijn incidenteel middelen noodzakelijk om de mogelijkheden, gezamenlijk met de vervoersondernemers en horeca, te onderzoeken. Om dit in een breder verband te zien, is het voorstel om dit mee te nemen bij de mobiliteitsvisie en hiervoor extern in te huren voor twee jaar. De middelen die bij de programmabegroting 2023 beschikbaar zijn gesteld voor de projectleider infrastructuur TESO terrein hiervoor ook in te zetten.

[Link naar begroting 2024](#)

Motie 22-05-2024 Veilig nachtvervoer tussen alle dorpen

Spreekt uit:

Dat de jeugd van elk dorp veilig naar huis moet komen.

Roept het college op:

te zorgen dat de pilot die in 2024 plaatsvindt wordt uitgebreid met de dorpen Oudeschild, Den Hoorn, De Waal en Oosterend, waarbij wel de keuzevrijheid bestaat om te kiezen voor een kortere periode, bijvoorbeeld, en/of minder avonden in de week een nachtbus in te zetten t.o.v. de 'drukke' dorpen

[Link naar motie 22-05-2024 Veilig nachtvervoer tussen alle dorpen](#)

Tijd (toelichting)

Is medio eind 2025 geëvalueerd. Raad is op de hoogte gesteld.

Kwaliteit (toelichting)

De pilot is in 2024 naar tevredenheid uitgevoerd. In 2025 krijgt de pilot een vervolg waarna een uitgebreide evaluatie plaats heeft gevonden. De raad is hierover geïnformeerd.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-206 : € 50.000 Incidenteel, overheveling overschot 2024 Texelvignet €20.000 (t.b.v. voortzetten pilot in 2025).
Het betreft incidentele middelen voor inhuur.

De Ruyterstraat herinrichten

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-813

In het vastgestelde Beheerplan Wegen is onder andere opgenomen het herinrichten van De Ruyterstraat. Dit betreft het gehele gebied van De Ruyterstraat tot aan het Bolwerk (bestrating, groenvelden, straatmeubilair). Het plan bestaat uit het herinrichten en klimaat adaptief maken van de strook tussen de gevels en Het Bolwerk.

De totale kosten zijn geraamd op 1,2 miljoen. In het Beheerplan Wegen is een veel lager bedrag geraamd (231.500). Dit verschil wordt veroorzaakt door een hogere ambitie (aanpak van meer vierkante meters, en klimaatadaptatie) en de noodzaak om, onder andere door werkzaamheden van derden, een grondigere renovatie uit te voeren.

[Link naar begroting 2023](#)

[Link naar Beheerplan wegen Texel 2024-2028 raadsbesluit 18-10-2023](#)

Tijd (toelichting)

De voorbereidende werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond. De beoogde uitvoering is in 2026.

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege de karakteristieke aanblik van De Ruyterstraat gaat het plan uit van klassieke bestrating met een bijbehorende hoge kwaliteit. De bewonersavonden hebben inmiddels plaatsgevonden en is er draagvlak voor het uit te voeren ontwerp. De aanbesteding en uitvoering volgt in de loop van 2026.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-813:

De totale kosten zijn geraamd op 1,2 miljoen. In het Beheerplan Wegen is een veel lager bedrag geraamd (231.500). Dit verschil wordt veroorzaakt door een hogere ambitie (aanpak van meer vierkante meters, en klimaatadaptatie) en de noodzaak om, onder andere door werkzaamheden van derden, een grondigere renovatie uit te voeren.

Bij de najaarsbegroting 2025 is 300K extra budget gehonoreerd in verband met indexering.

Diverse wegen rehabiliteren 2024

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-208

In het vierde kwartaal ontvangt de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 ter vaststelling. Vooruitlopend hierop staan inmiddels voor 2024 in het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen de rehabilitaties van het Nieuweschild, de Zwinweg en de Kamperfoelieweg op de planning. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud en technisch afgeschreven.

Voorgesteld wordt om deze drie wegen te rehabiliteren en om tevens naast de weg aan weerszijden ervan bermverharding aan te brengen. Dit is verwoord in voorstel 2024-208.

[Link naar begroting 2024](#)

[link naar beheerplan wegen 2024-2028 raadsbesluit 18-10-2023](#)

Tijd (toelichting)

De Kamperfoelieweg is gereed. De uitvoering van Nieuweschild stond gepland voor 2025. Vanwege kabelwerkzaamheden door Liander in het kader van de algehele verbetering van het elektranet in 2025/2026 wordt het werk aan Nieuweschild uitgevoerd nadat Liander gereed is en is naar verwachting nu in 2026.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 is de Kamperfoelieweg uitgevoerd in combinatie met het aanbrengen van bermverharding. Het werk aan Nieuweschild en de Zwinweg is in voorbereiding.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-208: € 2.071.250

De afschrijftermijn is 40 jaar.

Dynamische verlichting op kruisingen in het buitengebied

Omschrijving (toelichting)

In het ontwerp-Mobiliteitsprogramma Texel 2035 wordt terecht gesteld dat een groot deel van de verkeersongevallen plaatsvindt op wegen buiten de bebouwde kom. Juist op deze locaties is de infrastructuur vaak onoverzichtelijk en ontbreekt adequate verlichting, waardoor het risico op ernstige ongevallen toeneemt. Tegelijkertijd koestert Texel de kernwaarde van nachtelijke duisternis. Die waarde willen we behouden, maar niet ten koste van de veiligheid.

Wij stellen daarom een oplossing voor die beide belangen verenigt: de plaatsing van dynamische verlichting op alle kruisingen in het buitengebied. Deze verlichting is beweginggestuurd, werkt op zonne-energie en springt alleen aan wanneer weggebruikers naderen. In alle andere gevallen blijft het donker, zodat de duisternis behouden blijft. Dankzij ingebouwde accu's is er geen graafwerk of bekabeling nodig, wat de uitvoering eenvoudig, betaalbaar en snel maakt.

Dynamische verlichting is energiezuinig, duurzaam en bewezen effectief. Het is dan ook opmerkelijk dat deze maatregel op Texel nog niet is gerealiseerd, zeker gezien de passage uit het coalitieakkoord: 'We onderzoeken oriëntatiepunten (dynamische verlichting) bij kruisingen in het buitengebied, voor de veiligheid van fietsers op kruispunten.'

[Link naar motie 09-07-2025: Dynamische verlichting op kruisingen in het buitengebied](#)

Tijd (toelichting)

In de opstartfase: in Q1 2026 voorbereiding voor het onderzoek naar verlichting op kruisingen in het buitengebied.

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek naar verlichting in het gebied i.r.t. verkeersveiligheid hangt samen met het onderzoek naar de snelheidsregimes op de doorgaande wegen in het buitengebied. Afstemming hierover vindt plaats.

Geld (toelichting)

Voor het uitvoeren van het onderzoek onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn binnen de bestaande middelen. Eventuele financiële consequenties voor de uitvoering van dynamische verlichting op kruisingen in het buitengebied worden meegenomen in de uitvoeringsagenda mobiliteit Texel 2035.

Een bevoorradingshub buiten Den Burg

Omschrijving (toelichting)

Dit idee gaat over bevoorrading supermarkten in het centrum van Den Burg, maar biedt ook ruimte voor 'een stapje verder': bevoorrading koppelen aan bagage, en dat dan bij de TESO-haven in Den Helder.

We vinden dat het echt niet meer van deze tijd is, kijkend ook naar de mobiliteitsprincipes Verkeersveiligheid op 1 en Leefbare dorpscentra: grote vrachtauto's die door het centrum van Den Burg rijden om winkels te bevoorraden. Dat leidt tot onwenselijke en belangrijker: ook onveilige situaties; het voorbeeld van de Wilhelminalaan is daarbij illustratief.

En dat het ook anders kan is zeker: in diverse steden wordt al gewerkt met elektrische, kleine bevoorradingswagens die vanaf een overslagpunt - buiten het centrum - de winkels bedienen.

Niet alleen bevoorrading, ook bagage

Daarnaast werkt op de andere Waddeneilanden al jaren een bagage-systeem, wat zich bewezen heeft, wat ook gaat over efficiënt vervoer van goederen. Wij denken dat wellicht een mooie tweeslag mogelijk is: als we rekening houden met de nieuwe ontsluitingsplannen van de TESO en onderzoeken of een combi mogelijk is: een bagage- én bevoorradingshub bij de TESO in Den Helder.

[Link naar motie 09-07-2025: Een bevoorradingshub buiten Den Burg](#)

Tijd (toelichting)

Q1 2026: bij het aanbestedingstraject vanuit de Regiodeal Waddeneilanden worden bovengenoemde onderzoeksvragen meegenomen binnen de projecten bagagetransport naar de Wadden + mobiliteitshubs waarbij er aandacht is voor het verduurzamen van logistieke stromen.

Q1 2026: bij de vernieuwing van de TESO veerhavens (en hub Kooypunt) bij de ontwerpkeuzes aandacht voor de hubfunctie en een toekomstbestendige ontsluiting.

Kwaliteit (toelichting)

Het verbeteren van de leefbaarheid op het eiland i.r.t. logistieke stromen is onderdeel van de projecten Regiodeal Waddeneilanden. De genoemde maatregelen worden daarom meegenomen in de onderzoeksoopdrachten. Daarnaast nemen we de maatregelen zoveel mogelijk mee in de ontwerpen voor de vernieuwing van de TESO-veerhavens en in de regionale gesprekken m.b.t. Kooypunt in Den Helder.

Geld (toelichting)

Vanuit de Regiodeal Wadden is er budget beschikbaar voor de onderzoeken. Naar aanleiding van de uitkomsten bestaat de mogelijkheid om financiën voor de uitvoering aan te vragen voor een Regiodeal projectvoorstel. Lokale financiering voor de uitrol van maatregelen wordt opgenomen in de uitvoeringsagenda mobiliteit Texel 2035.

Eenduidig gebruik reflectoren

Omschrijving (toelichting)

Constateerend dat:

- in het ontwerp-mobiliteitsprogramma onder andere wordt gesproken over reflectoren en dynamische verlichting in het buitengebied.
- nachtelijke duisternis op Texel een belangrijke kernwaarde is;
- tegelijktijd in sommige gevallen verlichting noodzakelijk is om de verkeersveiligheid te waarborgen.

Overwegend dat:

- het gebruik van reflectoren de verkeerssituatie kan verduidelijken zonder inbreuk te maken op de duisternis;
- het voor de herkenbaarheid, veiligheid en consistentie belangrijk is dat reflectoren op een eenduidige manier worden toegepast;

[Link naar motie 09-07-2025: Eenduidig gebruik reflectoren](#)

Tijd (toelichting)

Q1 2026 voorbereidingen opstart van het onderzoek.

Kwaliteit (toelichting)

Het eenduidig gebruik van reflectoren wordt meegenomen in de onderzoeksopdracht naar dynamische verlichting op kruisingen in het buitengebied.

Geld (toelichting)

Voor het uitvoeren van het onderzoek wordt gezocht naar de mogelijkheden binnen de bestaande middelen. Eventuele financiële consequenties voor de uitvoering van het eenduidig gebruik van reflectoren worden meegenomen in de uitvoeringsagenda mobiliteit Texel 2035.

Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid

Omschrijving (toelichting)

In de winter van 2023/2024 wordt de laatste tranche van Reconstructie fietspaden SBB uitgevoerd. Daarnaast wordt in 2024 het Mobiliteitsprogramma geactualiseerd. Daarna kan pas gestart worden met het evalueren van het Fietspadenbeleid.

[Link naar Raadsbesluit 28-07-2020 Overname van beheer en onderhoud van fietspaden van Staatsbosbeheer](#)

Tijd (toelichting)

De vervolgaanpak fietspaden wordt obv het nieuwe Ontwerp Mobiliteitsprogramma Texel 2025 uitgewerkt.

Kwaliteit (toelichting)

De evaluatie aanpak fietspaden is onderdeel van de uitvoeringsagenda van het nieuwe Mobiliteitsprogramma en daar komt mogelijk nieuw /aangepast beleid uit voort. Wat dit nieuwe/aangepaste beleid concreet betekent wordt duidelijk in de verdere uitwerking van de agenda.

Geld (toelichting)

Financiële consequenties worden duidelijk o.b.v. het nieuwe Mobiliteitsprogramma en de hier uitvolgende uitvoeringsagenda.

Extern onderzoek gemotiveerde afwijking CROW-richtlijnen

Omschrijving (toelichting)

Texel kent een wegennetwerk dat van groot belang is voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Langs de meeste verbindingswegen tussen de dorpen liggen vrijliggende fietspaden. De afgelopen decennia waren dit wegen waar een maximumsnelheid van 80 km/u gold.

Sinds een paar jaar geldt een snelheid van 60 km/u en dat bevalt om verschillende redenen niet: De huidige limiet van 60 km per uur wordt namelijk ervaren als een verslechtering van bereikbaarheid en doorstroming terwijl de inrichting van de wegen ook grotendeels gelijk is gebleven.

De raad heeft zodoende [via het aannemen van deze motie](#) uitgesproken dat op deze hoofdroutes de maximumsnelheid weer 80 km/u moet worden. Zoals het was.

In die motie is benoemd dat CROW-richtlijnen geen wet zijn, en dat zijn ze ook niet¹: het zijn aanbevelingen voor een veilige inrichting. In de praktijk wordt door wegbeheerders regelmatig gemotiveerd afgeweken, bijvoorbeeld vanwege lokale omstandigheden, een financiële afweging of omdat met andere maatregelen een vergelijkbaar veiligheidsniveau wordt bereikt. CROW geeft zelf ook aan dat afwijken mogelijk is als de risico's inzichtelijk worden gemaakt, de belangenafweging zorgvuldig wordt vastgelegd en waar nodig compenserende maatregelen worden getroffen.

In [deze raadsinformatiebrief](#) verwijst het college naar de CROW-normen, en laat deze als maatlat gelden, en schrijft zodoende dat zij inzichtelijk gaat maken op welke wijze er verkeersveilig terug kan worden gegaan naar de oorspronkelijke situatie (maximaal 80 km/u) en welke consequenties hieraan verbonden zijn.

Ook wij vinden verkeersveiligheid belangrijk en willen dus dat de aangenomen motie '[Veilige en vlotte verbindingen tussen de dorpen, herstel 80 km/u op hoofdroutes met vrijliggende Fietspaden](#)' op een zorgvuldige en juridisch houdbare manier wordt uitgevoerd. Daarvoor is een onafhankelijke onderbouwing nodig die laat zien onder welke voorwaarden op de Texelse dorpsverbindingen met vrijliggende fietspaden een maximumsnelheid van 80 km/u mogelijk is, ook als niet volledig aan alle CROW-maatstaven wordt voldaan. Het gaat zowel om verkeerskundige argumenten als om de juridische onderbouwing van een verkeersbesluit, inclusief de afweging van verkeersveiligheid, aansprakelijkheid en handhaafbaarheid.

De gemeenteraad beschikt structureel Zonderzoeksbudget van € 20.000 per jaar. Met deze motie spreek de gemeenteraad uit dit budget te gaan gebruiken t.b.v. het in de arm nemen van een externe, onafhankelijke partner die de gemeenteraad kan adviseren op welke wijze zijn wensen t.a.v. de verbindingswegen tussen de dorpen op een goede manier, en passend bij de portemonnee van Texel, kunnen worden uitgevoerd.

Dit kan gewoon aanvullend plaatsvinden op het voornemen van het college om de consequenties te schetsen.

[Link naar motie 17-12-2025: Extern onderzoek gemotiveerde afwijking CROW-richtlijnen](#)

Tijd (toelichting)

Q1 2026: opstart van het verhelderen van de aanpak van het externe onderzoek naar gemotiveerde afwijking CROW-richtlijnen door de raad.

Geld (toelichting)

De gemeenteraad beschikt structureel over onderzoeksbudget van € 20.000 per jaar. Met deze motie spreekt de gemeenteraad uit dit budget te gaan gebruiken t.b.v. het in de arm nemen van een externe, onafhankelijke partner die de gemeenteraad kan adviseren op welke wijze zijn wensen t.a.v. de verbindingswegen tussen de dorpen op een goede manier, en passend bij de portemonnee van Texel, kunnen worden uitgevoerd.

Gehele Boedtaan reconstrueren

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-214

Via de programmabegroting 2022 is door de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld voor het reconstrueren van de Boodtlaan tussen de komgrens en het doorlopende weggetje naar Watermunt (asfalt gedeelte). Het betreft een integraal werk van verharding plus riolering. Aanvullend onderzoek brengt aan het licht dat ook het gedeelte van het riool tussen het doodlopende weggetje en de Badweg vervangen moet worden. Daarnaast blijkt dat een deel van het riool verkeerd omligt. Om het riool adequaat te kunnen verbeteren dient het gehele riool in een keer vervangen te worden. Qua werk en kosten is het handig om daarbij tegelijkertijd de verharding te vervangen cq opnieuw in te richten.

[Gehele Boodtlaan reconstrueren](#)

Tijd (toelichting)

Het werk is opgeleverd.

Kwaliteit (toelichting)

De reconstructie van de Boodtlaan betreft het gedeelte van de Badweg tot de komgrens van De Koog.

Geld (toelichting)

Update per 16-1-2025:

Begroting	€ 1.762.324,00
Riool 6720018	€ 524.187,00
Wegen 7124136	€ 725.450,00
Wegen 7124125	€ 512.687,00

Het project is klaar en wordt nu financieel afgerond. Er is een overschrijding van € 85974,90 dat wordt gedekt uit de onderhoudsbudgetten voor de drie arealen wegen, riolering, groen.

Herinrichting Keesomlaan gedeelte Elemert tot Beatrixlaan

Omschrijving (toelichting)

Dit deel van de Keesomlaan krijgt een regenwaterriool, waarvoor al een krediet beschikbaar is. Er is nog geen budget voor de herinrichting van de straat. Als de Keesomlaan opengaat, zullen ook de kabel- en leidingbedrijven hun onderhoud willen doen. De status van de weg is erftoegangsweg, de geldende maximumsnelheid is 30 km per uur. Dit gedeelte van de Keesomlaan is een woonstraat nabij het centrum van Den Burg. Het betreft een eenrichtingsweg vanaf de Beatrixlaan. De verkeersintensiteit is redelijk, tussen de zeventhonderdvijftig en tweeduizend motorvoertuigen per etmaal. De weg bestaat uit een rijbaan van vijf meter breed, met daarnaast aan beide zijden een verhoogd voetpad. Er is nauwelijks openbaar groen aanwezig. Het betreft een jaren '60 weginrichting. Deze is gedateerd en voldoet niet aan de huidige richtlijnen van het CROW. Het busstation is de centrale halte voor Den Burg en wordt intensief gebruikt. De inrichting is gedateerd en past allang niet meer bij het huidige gebruik. Kortom, een herinrichting is hier gewenst.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

De planning van rioleringswerkzaamheden is leidend als gaat om moment van herinrichting. De voorziene uitvoering in 2025 bleek niet haalbaar. Vooralsnog lijkt 2027/2028 een meer realistische planning.

Kwaliteit (toelichting)

Tot het moment dat rioleringswerkzaamheden kunnen starten ligt de onderhoudsinspanning bij het veilig en bereikbaar houden van de Keesomlaan.

Geld (toelichting)

€ 1.385.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn is 40 jaar

Herinrichting Wilhelminalaan ontwerpen en voorbereiden

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-814

De huidige inrichting van de Wilhelminalaan is gedateerd en het straatwerk is toe aan groot onderhoud. Tevens is het huidige rioolstelsel aan vervanging toe. In overleg met betrokkenen wordt een plan gemaakt voor een nieuw wegbeeld met bijpassende bestrating, en nieuw openbaar groen. Insteek is dat de weginrichting klimaatadaptief wordt en de grondwaterhuishouding verbeterd.

Het maken van een plan (ontwerp van schets tot definitief ontwerp, inclusief het participatie traject) en het voorbereiden van de uitvoering (bestek en tekeningen) is gepland in 2023. De uitvoering is gepland in 2024.

[Link naar begroting 2023](#)

Tijd (toelichting)

Aanbesteding is begin 2026. Daarna volgt de uitvoering.

Kwaliteit (toelichting)

De planuitwerking is gereed. Aanbesteding en uitvoering volgt in de loop van 2026.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-814 : € 100.000 investering. Betreft voorbereidingskosten.

Het benodigde krediet voor de herinrichtingskosten van de straat is gehonoreerd bij de programmabegroting 2026.

Herstel halfverharding Tuunen

Omschrijving (toelichting)

De Tuunen is een nog nieuwe duurzame woonwijk die in opdracht van de gemeente Texel en woningcorporatie Woontij is ontworpen voor een relatief korte woonduur van ca. 20 jaar. Sociale samenhang staat centraal. Bij het opstellen van de plannen voor De Tuunen is gekozen om qua inrichting en uitstraling dit woongebied in te richten als een erf. Daarom is hier geen traditionele verharding van betonstraatstenen aangebracht, maar halfverharding. Echter in de afgelopen tijd is gebleken dat halfverharding ongeschikt is voor belasting door auto's. In de praktijk blijkt dat er veel onderhoud nodig is op de gedeelten waar autoverkeer is. Veel kuilen en gaten die bijna wekelijks moeten worden gedicht om het veilig en begaanbaar te houden en daarmee niet duurzaam te onderhouden is. Vooralnog wordt gedacht om een tussenvorm aan te brengen oftewel grasbetonstenen in de parkeergedeelten en de rijlopers wel uitvoeren met een duurzame betonstraatsteen. Met nog grote oppervlaktes open verharding op de voetpaden blijft de groene uitstraling van het erf in stand en kan bovendien het regenwater makkelijk infiltreren in de ondergrond. Voor de komende 20 jaar is dit een adequate goed beheer(s)bare oplossing.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

De planvoorbereiding is in een afrondend stadium. Bewoners worden geïnformeerd met een brief over start werkzaamheden en uitvoeringsontwerp. Uitvoering van de werkzaamheden starten in de loop van 2026 en mede afhankelijk van de capaciteit van aannemers.

Kwaliteit (toelichting)

Tot moment van uitvoering wordt de situatie bijgehouden met klein onderhoud. Momenteel wordt gewerkt aan het ontwerp en zullen bewoners tzt worden geïnformeerd. De rijbaan zal worden voorzien van gebakken straatklinkers. De parkeergedeelten worden voorzien van grasbetontegels.

Geld (toelichting)

€ 525.000 | begroting 2025

De afschrijving is 40 jaar

Mobiliteitsvisie opstellen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-808

2023: Urgente opdracht uit Coalitieakkoord. Er zijn veel woningen in ontwikkeling. Een nieuwe woonvisie is nodig om - met in acht name van - de toekomstige behoefte inzichtelijk te maken.

[Link naar begroting 2023](#)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-203

2024: In vervolg op de Mobiliteitsvisie 2015-2025 wordt in 2024 een nieuwe mobiliteitsvisie opgesteld. De visie zal worden aangepast op nieuw beleid en nieuwe ontwikkelingen, zoals het Toeristisch Toekomstplan. Op basis van deze visie kan besloten worden welke incidentele dan wel structurele maatregelen genomen kunnen worden om de gewenste resultaten te bereiken.

[Link naar begroting 2024](#)

[Link naar Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025](#)

Tijd (toelichting)

In uitvoering, naar verwachting Q3 - Q4 2026 gereed.

Kwaliteit (toelichting)

De Mobiliteitsvisie Texel 2025 is in voorbereiding en is in juli 2025 aan de raad aangeboden. Na de terinzagelegging zal vaststelling waarschijnlijk in Q3 - Q4 2026 plaatsvinden.

Geld (toelichting)

Update 16-1-2025:

Bovenste genoemde bedrag van 55K heeft betrekking op Woonvisie. Het is onbekend hoe dat hier terecht is gekomen. Tzt verwijderen.

Begroting 2023-808: € 55.000 Incidenteel : Extern bureau voor begeleiding.

Begroting 2024-203: € 50.000 Incidenteel : Inhuur.

Mobiliteitsvisie Texel - Den Helder

Omschrijving (toelichting)

Volgend uit RIB. In voorbereiding. Planning afhankelijk van samenspraak andere partijen.

Tijd (toelichting)

De Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder is in februari 2025 in de raad behandeld.

In Q1 - Q2 2026 wordt er middels het project *Bestuurlijke samenwerkingsovereenkomsten ketenreis* (Regiodeal Wadden) samen met de gemeente Den Helder, de provincie NH en andere betrokken partijen een concreet maatregelpakket opgesteld om deze aanpak tot uitvoering te brengen.

Kwaliteit (toelichting)

De Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder is in februari 2025 in de raad behandeld.

Van aanpak naar uitvoering is een van de openstaande punten in de mobiliteitsaanpak Den Helder - Texel die nog moet worden opgepakt. Via het project *Bestuurlijke samenwerkingsovereenkomsten ketenreis* wordt dit nu opgepakt.

Geld (toelichting)

De kosten voor een regisseur die wordt aangesteld voor het project Bestuurlijke samenwerkingsovereenkomsten ketenreis bedragen voor de verbinding Den Helder - Texel €150.000 (exclusief btw) voor een periode van twee jaar. Aanvullende coördinerende taken hoofdregisseur: €50.000.

De financiering wordt 100% gedekt uit de Regio Deal, programmalijn 3 Optimaal bereikbaar & verbonden. Hiervoor is dekking binnen het jaarplan 2026 (actielijn 3.1)

De verwachting is dat na de twee jaar nog steeds middelen nodig zijn voor het uitvoeren van de mobiliteitsaanpak Den Helder - Texel. Deze dienen tijdig opgenomen te worden in de financiën van de desbetreffende partij (inclusief perspectiefnota gemeente Texel).

Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer

Omschrijving (toelichting)

Uit coalitieprogramma. Is nog niet gestart. Dit gaat onderdeel worden van één van de onderdelen uit het uitvoeringsagenda van het Mobiliteitsprogramma.

Tijd (toelichting)

In Q4 2025 is de verplichte rijroute voor vrachtverkeer in Oudeschild ingesteld (Barentszstraat - Bolwerk). Het onderzoek naar mogelijk meer verplichte rijroutes voor vrachtverkeer gaat een onderdeel zijn van de uitvoeringsagenda van het Mobiliteitsprogramma Texel 2035.

Motie Communicatie CROW-normen bij herinrichting of rehabilitatie wegen

Omschrijving (toelichting)

Motie 19-06-2024

Roept het college op

- bij de voorstellen tot herinrichting of rehabilitatie van wegen zorgvuldig te beargumenteren -- in de toekomstige Perspectiefnota's, Programmabegrotingen of bij communicatie over deze wegen naar de raad toe - waarom er aan welke CROW normen wordt voldaan of van wordt afgeweken;
- En daarbij helder uit te leggen hoe dit tegen andere relevante belangen is afgewogen.

[Link naar motie 19-06-2024](#)

Tijd (toelichting)

Structureel is, in het gehele proces bij reconstructies en herinrichtingen van de openbare ruimte, het toepassen van de richtlijnen van de CROW een belangrijke tool om de verkeersveiligheid te vergroten .

Kwaliteit (toelichting)

De toepassing van de richtlijnen van de CROW wordt waar dat van toepassing is in bestuurlijke voorstellen specifiek gemotiveerd. In de communicatie naar bewoners en andere belanghebbenden staat dit onderwerp ook op de agenda. We verklaren expliciet wat we in het kader van verkeersveiligheid willen bereiken/verbeteren.

Geld (toelichting)

Niet van toepassing.

Onderzoek naar verkeerssituatie rondom camping Loodsmansduin

Omschrijving (toelichting)

De verkeerssituatie op de Rommelpot, vanaf het kruispunt Klif/Witteweg naar camping Loodsmansduin, is op drukke momenten verre van ideaal. De dorpscommissie ziet ook graag een verkeersveiliger oplossing. De smalle asfaltweg, gecategoriseerd als erftoegangsweg 60 km/uur buiten de bebouwde kom, moet al het recreatieverkeer te voet, fietsend, per auto of camper, én het bezorgend verkeer verwerken. Op de drukste momenten in het toeristenseizoen is de huidige situatie ongewenst. Het huidige, smalle profiel beperkt echter de speelruimte om tot optimale oplossingen te kunnen komen. Er moet eerst onderzoek worden gedaan naar de knelpunten en oplossingsmogelijkheden aangaande de verkeerscirculatie van en naar de camping en rond en in Den Hoorn. Al dan niet in combinatie met een andere inrichting van de huidige toegangsweg. De toekomstplannen van camping Loodsmansduin worden hierin uiteraard betrokken. De onderzoekskosten door een verkeerskundig adviesbureau worden geraamd op € 25.000.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

Alhoewel er geen extern onderzoek is uitgevoerd, is de oplossing wel in geplande kalenderjaar uitgevoerd.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de aangedragen urgentie vanuit de Dorpscommissie Den Hoorn en stakeholders <en vooruitlopend op een meer integraal onderzoek naar de verkeerssituatie in Den Hoorn> zijn gesprekken gestart over de situatie Rommelpot als toegangsweg naar de camping. Aangezien er vanuit de camping geen intentie was om mee te werken aan een andere ontsluiting van de camping, is het budget uiteindelijk niet ingezet voor een onderzoek, maar via de Tussenrapportage ingezet voor een "quick fix", namelijk het opknappen en verbreden van de huidige toegang. Aan één kant van de weg zijn graskeien gelegd, aan de andere kant een overrijdbaar trottoir.

Geld (toelichting)

€ 25.000 incidenteel. Dit bedrag voor onderzoek is niet ingezet omdat gemeente zelf onderzoek heeft uitgevoerd en heeft geleid tot een oplossing voor een veilige en bereikbare toegang tot camping Loodsmansduin.

Het onderhoud en aanleg is uitgevoerd binnen het budget groot onderhoud wegen en is via de tussenrapportage een bedrag van € 100.000,-- toegekend ter dekking van de kosten.

Onderzoeken oriëntatiepunten (dynamische verlichting) bij kruisingen in het buitengebied

Omschrijving (toelichting)

Uit College uitvoeringsprogramma. Tevens is het onderdeel geworden van het Mobiliteitsprogramma.

Tijd (toelichting)

In 2026 zal in samenwerking met een extern bureau de implicaties worden onderzocht voor het plaatsen van openbare verlichting bij kruisingen in het buitengebied.

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van het Mobiliteitsprogramma wordt aan de hand van de uitkomsten van de implicaties voor aanbrengen openbare verlichting een uitvoeringsagenda opgesteld en zal dit aspect onderdeel zijn van de uitwerking.

Geld (toelichting)

Er is geen onderzoeksbudget beschikbaar voor een externe opdracht om de implicaties te onderzoeken voor het aanbrengen van openbare verlichting in het buitengebied. Uit het onderzoek volgen ook de financiële gevolgen voor het aanbrengen van openbare verlichting en zal op enig moment beschikbaar moeten worden gesteld.

Opstellen Beheerplan Straatmeubilair 2024-2028 (inclusief evaluatie)

Omschrijving (toelichting)

Het huidige beheerplan straatmeubilair 2019-2023 is in 2018 door de Raad vastgesteld. Daarbij is jaarlijks een bedrag van € 170.000 toegekend voor vervanging van het areaal bovenop de budgetten voor de reguliere exploitatie. Voor het jaar 2025 is dit budget bijgesteld naar € 110.000 vanwege de weggewerkte achterstanden. Het totale beschikbare budget voor beheer en onderhoud straatmeubilair in 2025 bedraagt € 171.000,--. De Raad heeft verzocht om een nieuw beheerplan straatmeubilair op te stellen en deze ter besluitvorming voor te leggen. Het huidige plan (2019-2023) is namelijk verlopen en door uitgestelde besluitvorming en capaciteitsproblemen is het nieuwe plan pas in 2025 voorbereid.

[Link naar Beheerplan Straatmeubilair 2019-2023](https://www.texel.nl/wp-content/uploads/2021/04/Beheerplan-Straatmeubilair-2019-2023.pdf)

<https://www.texel.nl/wp-content/uploads/2021/04/Beheerplan-Straatmeubilair-2019-2023.pdf>

Tijd (toelichting)

Over het nieuwe beheerplan 2026-2030 is in november 2025 door de gemeenteraad besloten. Medio 2027 maken we met behulp van een schouw opnieuw de balans op voor de vervolgjaren tot en met 2030. Hieruit kan voor de begroting van 2028 en verder een voorstel voor extra vervanging van het areaal voortkomen.

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente Texel heeft een nieuw beheerplan opgesteld voor straatmeubilair voor de periode 2026-2030. Een externe inspectie toont aan dat het areaal straatmeubilair is gegroeid (+10%) en dat de gemiddelde kwaliteit is

verslechterd. Het aandeel met een lage kwaliteit (C en D) is verdubbeld sinds 2018 naar bijna 20%. Vanaf 2026 wordt gewerkt aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud naast het uitvoeren van de reguliere onderhoudstaken.

Geld (toelichting)

Het huidige structurele (extra) budget bedraagt € 170.000,- per jaar en is gebaseerd op het huidige beheerplan. De achterstanden zijn dusdanig weggewerk dat met ingang van 2025 het (extra) budget verlaagd kon worden naar € 95.000,-. Het nieuwe beheerplan voor de periode voor de jaren tot en met 2030 zal inzicht geven om op gestructureerde wijze maatregelen uit te voeren binnen het beschikbare budget om de afgesproken kwaliteit te kunnen handhaven.

Parkeerterrein Stappeland e.o. herinrichten

Omschrijving (toelichting)

Dit betreft uitvoering, svp omzetten naar GW

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-205

In het door de raad vastgestelde Verkeer- en parkeerplan van De Koog is een van de speerpunten het reconstrueren van het parkeerterrein Stappeland om hiermee een flinke verbetering te maken voor de parkeersituatie in De Koog. Hieraan voorafgaand wordt eerste een stedenbouwkundig ruimtelijk onderzoek gehouden.

[Link naar begroting 2024](#)

Kwaliteit (toelichting)

Deze maatregel wordt meegenomen onder de gebiedsvisie de Koog, oftewel de brede planvorming voor dit gebied.

Geld (toelichting)

Zie gebiedsvisie de Koog.

Planning Hoofdweg- afstemmen met planning over een noord-zuid fietsverbinding

Omschrijving (toelichting)

Motie 18-10-2023

Roept het college op

- om de Hoofdweg pas daadwerkelijk te reconstrueren als er duidelijkheid is over een veilige fietsverbinding noord-zuid in dat gebied.
- om, als er gekozen wordt voor het aanleggen van een (losliggend) fietspad naast de Hoofdweg, ervoor te zorgen dat de werkzaamheden (aanleg fietspad en reconstructie Hoofdweg) gekoppeld worden.

[Link naar Motie 18-10-2023](#)

Tijd (toelichting)

Er zijn nog geen plannen gemaakt voor reconstructie van de Hoofdweg.

Kwaliteit (toelichting)

De planning is om dit vanaf 2026 nader te onderzoeken. Het vormt onderdeel van het nieuwe Mobiliteitsprogramma en de uitvoeringsagenda.

Geld (toelichting)

De financiële consequenties worden duidelijk na opstellen van het Mobiliteitsprogramma en de uitvoeringsagenda.

Pontweg Noord (De Koog/Dorpsstraat - Californiëweg) rehabiliteren 2025

Omschrijving (toelichting)

In het najaar van 2023 heeft de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 vastgesteld. In het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen staat een aantal wegen in het beheerplan opgenomen in deze periode. Het herstel van Pontweg-Noord (De Koog/Dorpsstraat-Californiëweg) staat nu op de planning voor 2025 en het zuidelijke deel tot de Akenbuurt voor een later moment in 2026 (perspectiefnota 2026).

De weg heeft de status gebiedsontsluitingsweg, de geldende maximumsnelheid bedraagt 80 km per uur. De Pontweg is de verbindingsweg tussen de veerhaven, Den Burg en De Koog. De verkeersintensiteit wordt geschat op drieduizend tot achtduizend motorvoertuigen per etmaal. In de huidige situatie is de asfaltverharding 7,20 meter breed, met aan beide zijden een vrijliggend fietspad. Op diverse plekken zijn aanliggende bushaltes aanwezig. Deze situatie voldoet aan de huidige inrichtingseisen en daarom blijft de weginrichting ongewijzigd.

De weg is in slechte staat van onderhoud en technisch grotendeels afgeschreven. Een forse ingreep is noodzakelijk. Voorgesteld wordt om in eerste instantie Pontweg-Noord baanbreed te versterken en ook de naastgelegen fietspaden te voorzien van nieuw asfalt. Het gaat om het gedeelte tussen de Dorpsstraat in De Koog en de T-kruising met de Californiëweg. De Pontweg is de hoofdonsluitingsweg van Texel. Het afsluiten van deze weg voor alle verkeer tijdens het onderhoud heeft grote impact op de bereikbaarheid van dorpen, vakantieparken en strandslagen. Vanwege de functie en het gebruik is ervoor gekozen om de herstelwerkzaamheden in twee fases uit te voeren. Voor 2025 staat het noordelijke deel op het programma, het gedeelte vanaf de Californiëweg tot de rotonde Akenbuurt volgt in 2026.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

In 2025 zijn alle wegvakken tussen de kruispunten van Akenbuurt tot Dorpsstraat gereed, behoudens de definitieve markering en belijning. Dit in afwachting van de vaststelling van het Mobiliteitsprogramma later in 2026. Dan valt namelijk de beslissing of de rechtstanden 80 km/uur of 60 km/uur worden.

2026 alle kruispunten nieuw asfalt en voorzien van verkeersveiliger oversteken met middengeleiders.

Kwaliteit (toelichting)

De werkzaamheden op de Pontweg op de rechte stukken zijn uitgevoerd behoudens de definitieve markering en belijning. Besloten is om in 2025 alle weggedeelten buiten de kruispunten uit te voeren en in 2026 de kruispunten. Dit kon binnen de toegekende kredieten (tussenrapportage) en voordeel was dat betere afstemming kon plaatsvinden met andere projecten en bijbehorende omleidingen. Tevens is nu een grotere lengte Pontweg gereed gezien de onderhoudstoestand een bijkomend voordeel.

Geld (toelichting)

€ 4.700.000 | begroting 2025 (gewijzigd bij tussenrapportage van 4,5 naar 4.7 miljoen).

De afschrijvingstermijn is 40 jaar

Pontweg Noord- verkeerskundige aanpassingen tijdens rehabilitatie

Omschrijving (toelichting)

In het najaar van 2023 heeft de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 vastgesteld. Een aantal wegen staan voor deze periode in het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen. De rehabilitatie van de Pontweg Noord (De Koog/Dorpsstraat-Californiëweg) staat nu op de planning voor 2025 en het zuidelijke deel tot de Akenbuurt voor later moment in 2026 (perspectiefnota 2026). Bij de behandeling van de perspectiefnota 2025 is dit deel Pontweg Noord goedgekeurd. Het betreft alleen aangevraagd budget voor de vervanging van asfaltverharding. In navolging van de kruispunten op de Postweg/Nieuwlanderweg en de inzet van Provincie om op hun deel van de Pontweg fietsvriendelijke oversteekmogelijkheden te creëren, willen we tijdens het werk toch ook de kruisingen aanpakken. Vanuit het perspectief van verkeersveiligheid zijn hier vanuit de Provincie ook mogelijkheden voor subsidie. Het gaat dan om het aanpassen van de kruispunten met Californiëweg, Pelikaanweg, Pijpersdijk en Schumakersweg. Het is essentieel om gelijktijdig met de rehabilitatie ook verkeerskundige aanpassingen te doen aan de weginrichting passend bij het wegtracé inclusief de splitsingen/kruispunten met Californiëweg, Pelikaanweg, Pijpersdijk en Schumakersweg.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

De fasering van de uitvoering is dusdanig aangepast dat we in 2025 alle rechtstanden uitvoeren en in 2026 alle kruispunten. We onderhouden de kruispunten tot moment van rehabilitatie in 2026 bij met klein onderhoud. In 2026 gaan we alle kruispunten voorzien van nieuw asfalt en verkeersveilige maatregelen (middengeleiders aanbrengen).

Kwaliteit (toelichting)

De verkeerskundige aanpassing zijn voor de kruispunten van toepassing tussen Akenbuurt en Dorpsstraat. De ontwerpen zijn gereed. De voorbereidingen zijn in volle gang.

Geld (toelichting)

€ 1.800.000 | begroting 2025. Op basis van de wijzigingen die bij de tussenrapportage werden aangegeven, is bij programmabegroting een bedrag van 4.600.000 gevraagd en gehonoreerd ten bate van de verkeerskundige aanpak van de kruispunten tussen Akenbuurt en Dorpsstraat

De afschrijving is 40 jaar

Redoute reconstrueren

Omschrijving (toelichting)

Reconstructie Redoute

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden zijn in september 2024 gestart en afgerond in november 2024.

Kwaliteit (toelichting)

Het project is opgeleverd en financieel afgesloten.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-209 : € 1.100.000 investering met een afschrijvingstermijn van 40 jaar

De uitgaven in 2024 waren €1.201.601,55 en in 2025 €205.821,91 en het project is opgeleverd en financieel afgesloten.

Reguliere budgetten voorbereiding wegen en klein onderhoud verhogen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-204

Het geactualiseerde Beheerplan Wegen Texel 2024 - 2028 vermeldt dat in de voorbereidende werkzaamheden extra budget nodig is voor:

1. Voorbereiding en Toezicht. Vanwege toenemende overheidsregels aangaande hergebruik vrijkomende materialen en ondermeer aanwezigheid pack's, pfas, stikstof worden vooronderzoeken groter en navenant de kosten van voorbereiding.
2. Klein Onderhoud. Goed klein onderhoud is een vorm van preventief onderhoud. Sneller repareren van kleine wegschades verkleinen de kans op grotere ingrepen op een later termijn, plus dat de algehele comfort van met name voet- en fietspaden op peil blijft.

[Link naar begroting 2024](#)

[Link naar Beheerplan wegen 2024-2028 raadsbesluit 18-10-2023](#)

Tijd (toelichting)

Het betreft structurele budgetten.

Qua bestuurlijke besluitvorming en implementatie is het afgerond.

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereiding van Groot Onderhoud Wegen vraagt vanwege regelgeving meer en een intensievere voorbereiding. Het dagelijkse Klein Onderhoud Wegen vraagt meer uitvoering in verband met verhoogde risico's aansprakelijkheid.

Het raadsbesluit betreft structurele gelden.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-204: € 30.000 Structureel voor voorbereiding en toezicht

Begroting 2024-204: € 24.000 Structureel voor klein onderhoud

Renovatie pleintje hoek Warmoesstraat - Schilderend, Gouden Strookje

Omschrijving (toelichting)

Dit pleintje op de hoek Schilderend-Warmoesstraat in het centrum van Den Burg wordt ook wel 'Het Gouden Strookje' genoemd. Het maakt een versleten en rommelige indruk door de concentratie van functies. Met afvalcontainers, geparkeerde fietsen, grote bomen, bloembakken, kabelkasten en bestrating op een beperkte oppervlakte. Boomwortels veroorzaken forse opdruk van de verharding, met het risico op valpartijen. Dit moet worden verbeterd. Een renovatie is gewenst met onder meer nieuwe bestrating en aanpassing van het straatmeubilair. Ook de staat van kabels en leidingen behoeft aandacht.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

Beoogde start uitvoering is in 2026, mits er een aannemer beschikbaar is.

Kwaliteit (toelichting)

Momenteel zijn de plannen in voorbereiding en worden stakeholders betrokken.

Geld (toelichting)

€ 125.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn is 40 jaar

Stimuleren aankoop Dagkaart Texelvignet

Omschrijving (toelichting)

Toelichting

Het college stelt een uurtarief van € 3,50 voor parkeren voor. Voor een dagkaart stelt het college een tarief van € 20,- voor. Wanneer men tegen uurtarief 6 uur zou parkeren, benadert men de kosten voor een dagkaart ($6 \times 3,50 = 21,-$). De aankoopstimulans voor een dagkaart is daarmee naar onze mening dus (te) klein.

Ook het college geeft aan de volgende redenering te kunnen volgen: een laag uurtarief leidt tot een lagere verkoop van dagkaarten. Een hoger uurtarief zal dus leiden tot een hogere verkoop van dagkaarten.

Wij hebben het college daarnaast de volgende vraag gesteld:

Wat voor effecten heeft het, denkt u, als het uurtarief naar € 5 gaat (= 25% van een Texelvignet voor een dag)?

Het antwoord daarop was:

De verwachting is dat daardoor de auto vaker bij het verblijfadres blijft staan omdat het uurtarief zodanig is gestegen dat kort parkeren niet meer in verhouding staat om een korte boodschap te doen.

Ook dat is een doel van ons beleid: minder autobewegingen op het eiland.

Het bovenstaande vinden wij goede redenen om niet te verhogen naar € 3,50 maar naar € 5.

[Link naar amendement 07-11-2024: Stimuleren aankoop Dagkaart Texelvignet](#)

Tijd (toelichting)

Het uurtarief is vanaf 1 januari 2025 € 5,-.

Kwaliteit (toelichting)

Is verwerkt in de programmabegroting.

Geld (toelichting)

Dit amendement is verwerkt in de programmabegroting, en over het effect zal worden gerapporteerd in de jaarrekening.

Straatmeubilair vervangen

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt het periodiek vervangen van gemeentelijke banken, picknicksets, borden en dergelijke langs de Texelse wegen voortgezet. Verder vervangen we de gemeentelijke hekwerken om de algemene begraafplaatsen in Den Burg en Oosterend. Vanwege de forse investeringen in de afgelopen jaren is voor 2025 een bedrag van € 95.000 toereikend.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

Beheer en onderhoud van het straatmeubilair is structureel.

In het vierde kwartaal van 2025 is het Beheerplan aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden en is vastgesteld voor de periode 2026-2030.

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 zijn diverse onderdelen van het gemeentelijk straatmeubilair langs onze wegen vervangen, waaronder diverse hekwerken, ondermeer een nieuw hek langs de begraafplaats in Den Burg.

Aan de hand van het nieuwe Beheerplan Straatmeubilair is een plan van aanpak in voorbereiding voor het wegwerken van het achterstallige onderhoud en het uitvoeren van de reguliere taken.

Geld (toelichting)

€ 95.000 Incidenteel Begroting 2025
-€ 170.000 Incidenteel Reeds structureel opgenomen (besloten bij begroting 2019)

€ 171.000,- structureel jaarlijks

Stratenmakers auto vervangen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-212

De stratenmakersauto is aan het einde van zijn technische levensduur en aan vervanging toe. Er wordt gekeken naar een iets kleiner voertuig dan de huidige. Op de huidige wagen is destijds de oude kraan overgezet. Deze is echter ook aan vervanging toe.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

Stratenmakerswagen wordt januari 2026 geleverd

Kwaliteit (toelichting)

01-2026 levering

Geld (toelichting)

Begroting 2024-212 : € 115.000 Investering, afschrijvingstermijn 10 jaar.
Er is dekking aanwezig voor € 85.000 (zie hoofdstuk Financieel perspectief 2024-2027). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 200.000 excl. btw. Het extra krediet is benodigd vanwege gestegen kosten door sterke invloed van de corona pandemie op de automotive industrie, daarnaast voor het gelijktijdig plaatsen van een nieuwe kraan op de wagen.

Texelhopper belangrijke pijler ontwerp-Mobiliteitsprogramma

Omschrijving (toelichting)

Op bladzijde 57 van het ontwerp-Mobiliteitsprogramma staat de visie op het OV voor Texel. Het uitgangspunt is o.a. dat het niveau van de Texelhopper op z'n minst hetzelfde blijft, en dat daar waar mogelijk, het systeem moeten verbeteren. De vaste lijn 28 moet daarnaast aansluiten op elke boot (ook dus tussenboten). In die passage staat ook dat '... de provincie deze input kan meenemen bij de voorbereiding van de nieuwe concessie in 2028', maar dat is inmiddels achterhaald: het [ontwerp-Programma van Eisen Concessie NoordWest Noord-Holland](#) is al gereed, terwijl ons ontwerp-Mobiliteitsprogramma nog ter visie moet worden gelegd.

En dat ontwerp-Programma van Eisen, als dit zo blijft, holt ons OV-systeem enorm uit. Van 200 naar 20 haltes, en geen afzonderlijke verbindingsmogelijkheid tussen alle 20 haltes. En het heeft ook grote consequenties voor (andere) uitgangspunten van het mobiliteitsprogramma: op het autogebruik, op sociale mogelijkheden voor onze bewoners, op de vervoersmogelijkheden van toeristen. Weliswaar hebben we dit in dialoog met gedeputeerde en provincie kunnen bespreken, dienen we een zienswijze in, en bestaat het gevoel dat de provincie onze zienswijze zeer serieus zal nemen - er is op dit moment echter **geen enkele garantie** dat de kwaliteit van ons openbare vervoerssysteem gelijk blijft, laat staan dat het wordt verbeterd.

Zekerheid komt er in het najaar, als Gedeputeerde Staten het definitieve Programma van Eisen vaststellen, waarna de volgende fase van de aanbesteding start. En stel dat ons openbaar vervoer verschaalt op een wijze zoals [het ontwerp-Programma van Eisen](#) nu beschrijft, dan heeft dat dus ook (ingrijpende) consequenties voor ons Mobiliteitsprogramma.

[Link naar motie 09-07-2025: Texelhopper belangrijke pijler ontwerp-Mobiliteitsprogramma](#)

Tijd (toelichting)

Q1 2026: in afwachting van reactie provincie NH op de ingediende zienswijze op het ontwerp Programma van Eisen concessie NoordWest Noord-Holland.

Kwaliteit (toelichting)

Na de reactie van de provincie NH op de ingediende zienswijze koppelen wij deze terug aan de gemeenteraad. Ondertussen blijven we aandacht voor het openbaar vervoer op het eiland vragen in relevante beleidsdocumenten, zoals de omgevingsvisie van Texel.

Geld (toelichting)

n.v.t.

Veilige en vlotte verbindingen tussen de dorpen, herstel 80 km/u op hoofdroutes met vrijliggende fietspaden

Omschrijving (toelichting)

In het ontwerp-Mobiliteitsprogramma Texel 2035 wordt voorgesteld om de maximumsnelheid op het noordelijke deel van de Pontweg te verlagen naar zestig kilometer per uur. In het huidige wegencategoriseringsplan is deze verlaging eerder al doorgevoerd op meerdere verbindingswegen tussen de dorpen. Wij vinden dat de verlaging van de maximumsnelheid op deze trajecten niet aansluit bij de functie van de wegen en de wijze waarop zij zijn ingericht. De voorgestelde maatregel biedt geen aantoonbare meerwaarde voor de verkeersveiligheid en past niet bij de rol die deze wegen vervullen binnen het Texelse wegennet.

Op veel van deze wegen is geen sprake geweest van een fysieke herinrichting. Alleen de belijning is aangepast. De huidige weginrichting is nog altijd geschikt voor een maximumsnelheid van tachtig kilometer per uur, mede doordat op deze trajecten vrijliggende fietspaden aanwezig zijn. Daarmee wordt voldaan aan een van de belangrijkste voorwaarden voor verkeersveiligheid op wegen met een gebied ontsluitende functie.

Daarnaast zijn op diverse locaties aanvullende maatregelen getroffen ter bevordering van de verkeersveiligheid. Denk hierbij aan aanpassingen van kruispunten en, in het geval van de Pontweg, de aanleg van middengeleiders voor veilige oversteekplaatsen voor fietsers. Voor zover er wel sprake is geweest van rehabilitatie, zijn de betreffende wegen verbreed. Daarmee zijn zij uitstekend inpasbaar als wegen met een maximumsnelheid van tachtig kilometer per uur.

De CROW-richtlijnen hebben het karakter van niet-bindende aanbevelingen. Afwijken van deze richtlijnen is toegestaan wanneer daar gemotiveerde en verkeerskundige onderbouwingen voor bestaan. De combinatie van de feitelijke inrichting, de aanwezigheid van vrijliggende fietspaden en de netwerkfunctie van deze routes maakt het verkeerskundig en bestuurlijk verantwoord om de maximumsnelheid op deze wegen terug te brengen naar tachtig kilometer per uur.

[Link naar motie 09-07-2025: Veilige en vlotte verbindingen tussen de dorpen, herstel 80 km/u op hoofdroutes met vrijliggende fietspaden](#)

Tijd (toelichting)

In afwachting op het externe onderzoek van de raad naar de snelheden op de verbindingswegen tussen de dorpen.

Geld (toelichting)

Voor dit onderzoek is budget beschikbaar vanuit bestaande middelen. De kosten zijn 21.800 euro.

Verhardingen rehabiliteren

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2023-801

In het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen staan voor 2023 gepland de rehabilitaties van het Lageveld, de Mokweg en het Hoge Achterom. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud en technisch afgeschreven. Voorgesteld wordt om deze drie wegvakken te rehabiliteren. Langs het Lageveld en de Mokweg worden tevens grasbetontegels aangelegd.

[Link naar begroting 2023](#)

Tijd (toelichting)

Het werk aan het Lageveld en de Mokweg is gereed. Het Hoge Achterom is in voorbereiding.

Kwaliteit (toelichting)

Het Lageveld, en de Mokweg zijn gerehabiliteerd. Het Hoge Achterom staat gepland voor 2026. Er is een afhankelijkheid met de herinrichting van De Ruyterstraat. Een deel van de vrijkomende stenen worden hergebruikt in het Hoge Achterom.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-818 : € 1.528.750 investering

Verkeerssituaties dorpscentra in samenspraak met bewoners en ondernemers

Omschrijving (toelichting)

Constateerende dat:

- in het mobiliteitsprogramma wordt gestreefd naar het autoluwer maken van dorpscentra;
- het weren van auto's in dorpskernen niet door alle inwoners en ondernemers wordt gewaardeerd;
- voor ingrijpende wijzigingen in de inrichting van de openbare ruimte draagvlak noodzakelijk is;

Overwegende dat:

- verkeersmaatregelen in dorpskernen grote impact kunnen hebben op de leefbaarheid en bereikbaarheid;
- het essentieel is dat bewoners en ondernemers worden betrokken bij de totstandkoming van verkeersmaatregelen in hun directe leefomgeving;
- het programma ruimte moet bieden voor maatwerk per dorp, passend bij de specifieke context en wensen van de gemeenschap.

Met deze motie wordt het autoluwer maken van dorpscentra niet uitgesloten, maar wordt het proces nadrukkelijker participatief ingericht. Op deze manier wordt recht gedaan aan de lokale situatie, de wensen van bewoners en ondernemers en het belang van draagvlak bij ingrijpende ruimtelijke maatregelen.

[Link naar motie 09-07-2025: Verkeerssituaties dorpscentra in samenspraak met bewoners en ondernemers](#)

Tijd (toelichting)

Deze maatregel wordt meegenomen in de uitvoeringsagenda mobiliteit Texel 2035.

Kwaliteit (toelichting)

/

Geld (toelichting)

Nemen we op binnen de uitvoeringsagenda mobiliteit Texel 2035.

Verklaring geen bedenking aanpassing kruising Redoute-Pontweg

Omschrijving (toelichting)

Het ontwerpbesluit + ontwerp-vvgb zijn behandeld in de raad van 20 maart 2024. Deze zijn daarna ter inzage gelegd en er is een zienswijze ingediend. De zienswijze moet nog beoordeeld worden en daarna moet een definitief besluit worden genomen. Dit besluit zal waarschijnlijk opnieuw naar de raad moeten.

Kwaliteit (toelichting)

De verklaring van geen bedenkingen is afgegeven voor de aanvraag omgevingsvergunning aanpassing kruising Redoute/Pontweg.

Hiervoor loopt de uitgebreide afwijkingsprocedure nog. Er zijn twee zienswijzen ingediend. De provincie is de aanvrager van de vergunning. Zij hebben overleg met de indieners van de zienswijzen.

De zienswijzen waren niet gericht tegen de verklaring van geen bedenkingen (vvgb), maar alleen tegen de ontwerpvergunning. Daarmee is de vvgb van 20 maart 2024 definitief geworden en was er geen nieuwe besluitvorming in de raad nodig.

De omgevingsvergunning is na aanpassing van het plan verleend op 3 januari 2025. Hierna is de vergunning voor 6 weken ter inzage gelegd voor het indienen van beroep. Er is geen zienswijze ingediend. Daarmee is het besluit geformaliseerd en kan worden aangemerkt als afgehandeld.

Verlengde fietspad PHZD aanleggen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-207

In 2017-2018 is in het kader van de algehele dijkversterking van de PH-dijk mede een fietspad aangelegd vanaf de Redoute tot de dijkopgang bij boerderij FakFak. Een klein gedeelte tussen deze dijkopgang en dijkopgang NIOZ kon toen niet aangelegd worden. Inmiddels is er een nieuwe zeedijk gerealiseerd buitendijks. Hierdoor kan het ontbrekende gedeelte alsnog gerealiseerd worden.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

Het vaststellen van het tracé ligt gecompliceerd. Het HHNK (de eigenaar van deze binnendijk) dient eerst met haar definitieve standpunt hieromtrent te komen. Daarnaast vormen zienswijzen van aanwonenden een belemmering in de voortgang van dit project.

Kwaliteit (toelichting)

Dit betreft het doortrekken van het betonnen fietspad aan de buitenzijde van de Prins Hendrikzanddijk nabij 't Horntje.

Met de aanleg is er min of meer een doorgaande, op één niveau liggend fietspad wat qua comfort een flinke verbetering is voor met name mindervaliden.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-207: € 300.000 investering excl. btw

Verlichting op rotondes ter bevordering van de verkeersveiligheid

Omschrijving (toelichting)

In het ontwerp Mobiliteitsprogramma Texel 2035 wordt verkeersveiligheid als een van de belangrijkste thema's genoemd, mede gelet op de stijging van het aantal ongevallen met (e-)fietsers en ouderen. Wij signaleren dat rotondes op Texel in het donker onvoldoende zichtbaar zijn, wat leidt tot gevaarlijke situaties. Dit is onwenselijk en onnodig.

Het aanbrengen van goede verlichting, al dan niet dynamisch, verhoogt de zichtbaarheid en daarmee de verkeersveiligheid van rotondes. Deze maatregel past binnen de doelstellingen van het programma, zoals het verbeteren van de infrastructuur en het beperken van verkeersrisico's voor kwetsbare verkeersdeelnemers.

[Link naar motie 09-07-2025: Verlichting op rotondes ter bevordering van de verkeersveiligheid](#)

Tijd (toelichting)

Q1: voorbereiding van het onderzoek naar verlichting op rotondes.

Kwaliteit (toelichting)

Dit onderzoek hangt samen met het onderzoek naar verlichting in het buitengebied en pakken we in gezamenlijkheid op.

Geld (toelichting)

Voor het uitvoeren van het onderzoek bekijken we de mogelijkheden binnen bestaande middelen. Mogelijke financiering voor de uitvoering nemen we mee binnen het mobiliteitsprogramma Texel 2035.

Vervangen OV-kasten

Omschrijving (toelichting)

Een groot aantal openbare verlichtingskasten is aan vervanging toe. Er zijn technische gebreken geconstateerd die niet meer zijn op te lossen; het einde van de levensduur is bereikt. Daarnaast komen er uit inspecties gebreken naar boven die we moeten repareren om de kasten weer veilig te maken.

De totale kosten voor het vervangen van dertien ov-kasten bedragen € 178.000. De afschrijftermijn is 25 jaar.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1](#)

Tijd (toelichting)

Eind 2025 zijn alle kasten vervangen.

Door een discussie met Liander over het eigenaarschap van één kast is deze nog niet vervangen. Graag het budget laten staan.

Kwaliteit (toelichting)

Om de functionaliteit van de openbare verlichting te waarborgen worden de 13 kasten vervangen die einde levensduur zijn.

Geld (toelichting)

€ 178.000 | begroting 2025

De afschrijving is 25 jaar.

We trekken duidelijke strepen op onze wegen

Omschrijving (toelichting)

Een aantal jaar geleden zijn de middenstrepen op de Texelse wegen verwijderd en vervangen door lijnen langs de zijkant van de wegen. Door deze strepen een stukje uit de kant van de weg op het wegdek aan te brengen ontstaat er een strook.

Deze strook leidt tot problemen en soms gevaarlijke situaties:

- Door sommige fietsers wordt het aangezien voor een fietsstrook.
- Automobilisten verwarren de stroken langs de zijkant van de weg soms met een fietsstrook en rijden daarom midden op de weg en niet uiterste rechts op de rijbaan. Daardoor wordt het laten passeren van tegenliggers lastig, en:
- Automobilisten verwachten geen fietsers op de rijbaan omdat er een vrijliggend fietspad is

Dit is onwenselijk.

Op wegen waar een vrijliggend fietspad aanwezig is, is het nooit de bedoeling dat fietsers op de rijbaan fietsen. Om verwarring te voorkomen willen we dat op die wegen de middenstreep weer terugkeert.

[Link naar motie 17-09-2025: We trekken duidelijke strepen op onze wegen](#)

Tijd (toelichting)

Q1: in afwachting van het definitieve mobiliteitsprogramma (wegcategorisering en snelheden).

Kwaliteit (toelichting)

Het type wegategorisering bepaalt de inrichting van een weg. Daarom zijn we in afwachting van het definitieve wegategoriseringsplan om de juiste inrichting toe te passen.

Geld (toelichting)

Mogelijke financiële consequenties worden binnen wegbeheer opgepakt en indien wenselijk binnen het mobiliteitsprogramma Texel 2035.

2.2 Parkeren

Doelstellingen

2.2 Parkeren

Wat hebben we gedaan in 2025?

Pilot parkeerplaatsen Paal 12 en Paal 15

Afgelopen jaar zijn we gestart met de pilot ophogen van de parkeerplaatsen van twee strandlagen, namelijk bij Paal 12 en Paal 15. Vooral de beschikbaarheid van het parkeerterrein van Paal 12 ondervond negatieve gevolgen van ernstige wateroverlast. Ophoging in combinatie met een herinrichting levert een enorme verbetering op. Diverse vergunningstrajecten bleken complex en tijdrovend, waardoor er impact op de planning kwam (tijdsdruk) en daarmee druk op de uitvoering.

Andere strandlagen

Aansluitend op de verhoging van de parkeerplaatsen bij Paal 12 en Paal 15 worden in toekomstige projecten knelpunten bij andere strandlagen verbeterd. In eerste instantie gaat het om Paal 28 en vervolgens de strandlagen 31 en 33. We zien bij de pilot dat diverse vergunningstrajecten in combinatie met gestegen kosten, grote impact hebben op de doorlooptijd van deze projecten en veel meer kosten dan de oorspronkelijk gemaakte inschatting per strandslag.

We willen in 2026 bij minimaal één strandslag een vervolg starten, naar verwachting in Q4-2026 bij Paal 28. We ontwikkelen in de uitvoering door op de ontwerpkeuzes zoals gemaakt bij Paal 12 en 15. En maken die dan locatie-specifiek voor ieder opvolgende strandslag, gecombineerd met geleerde lessen uit eerdere projecten en specifieke wensen op gebied van ecologie, duurzaamheid en klimaatbestendigheid.

De nieuwe regels voor het parkeren bij B&B's zijn opgenomen in het paraplubestemmingsplan verblijfsrecreatie. Bij het herinrichten van gebieden kijken we naar het verbeteren of uitbreiden van parkeergelegenheid voor minder validen zoals op het parkeerterrein nabij het Kogerstrand. Ook blijven we inzetten op het efficiënt inrichten van de ruimte die beschikbaar is voor parkeren om zo een gezonde leefomgeving te creëren. Zoals opgenomen in het Ontwerp Mobiliteitsprogramma Texel 2035 betekent dit mogelijk om parkeren te situeren aan de dorpsranden en zoals eerder al vermeld het toepassen van het STOMP-principe bij (her)ontwikkelingen.

Zo hebben we dat gedaan

Een minder onveilige kruising totdat de langverwachte rotonde er is

Omschrijving (toelichting)

Motie 21-06-2023

Besluit

De voorliggende motie, ingediend door CDA Texel aan te nemen,

Roept het college op

1. Er bij de provincie op aan te dringen zo snel mogelijk tijdelijke verkeersmaatregelen te nemen om de verkeerveiligheid op de kruising Pontweg - Keesomlaan - Westerweg te verbeteren. Deze maatregelen mogen de aanleg van de rotonde echter niet verder vertragen en zijn bij voorkeur snel en eenvoudig uit te voeren.

2. Nogmaals bij de provincie aan te dringen op snelle aanleg van de rotonde.

De motie is UNANIEM aangenomen.

[Motie 21-06-2023 Een minder onveilige kruising totdat de langverwachte rotonde er is](#)

Tijd (toelichting)

De verkeerskundig aanpassing van het kruispunt wordt door provincie Noord Holland uitgevoerd. Het juiste moment zal bepaald worden door afstemming met lopende projecten van de gemeente zoals rehabilitatie van het gemeentelijke deel van de Pontweg (tussen Akenbuurt en De Koog) en de interne planning van de provincie Noord Holland.

Kwaliteit (toelichting)

Dit deel van de Pontweg is provinciale weg, maatregelen kunnen alleen worden getroffen in overleg met de Provincie. Overleg tussen gemeente Texel en provincie Noord Holland heeft geleid tot een keuze in de verkeerskundige- en technische oplossing.

Naar verwachting zal de Provincie de gekozen maatregel in 2026 uitvoeren. Vooruitlopend op de motie zijn er al verbeteringen uitgevoerd aan de fietsoversteek.

Geld (toelichting)

De provincie Noord Holland heeft een bedrag van € 800.000,- toegezegd als bijdrage voor de verkeerskundige oplossing van dit kruispunt. De daadwerkelijke kosten (voor de provincie) volgen uit het nog op te stellen planontwerp van provincie Noord Holland.

Evaluatie Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 13-10-2021

Het parkeer- en verkeerscirculatieplan is door de raad vastgesteld. In dit plan staan een groot aantal maatregelen welke uitgevoerd moeten worden. Periodiek wordt over de voortgang van deze maatregelen gerapporteerd.

[Link naar raadsbesluit 13-10-2021](#)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van het Parkeer- en Verkeerscirculatieplan De Koog (VCP De Koog) is een complex geheel. Ruimtelijke ontwikkelingen, met name van het gehele gebied ten oosten van de Nikadel, dienen eerst vastgesteld te worden, voordat de uitvoering van het VCP verder ter hand genomen kan worden.

Kwaliteit (toelichting)

De quick wins uit het plan zijn allemaal uitgevoerd. Een belangrijk onderdeel is ontwikkeling rondom het parkeerterrein Nikadel. Deze ontwikkeling wordt nu breder ingezet, waarbij krediet beschikbaar is gesteld voor planvorming.

Parkeerterreinen strandslagen reconstrueren

Omschrijving (toelichting)

Het ophogen van de strandslagen met de daarbij horende transport is reeds afgerond. De aannemer is momenteel druk bezig met de inrichting van de strandslagen. Het beton is reeds verwerkt en de platen voor de parkeerplaatsen worden momenteel aangebracht. Afronding van de werkzaamheden is voor start van het broedseizoen (15 maart) 2025 gepland.

Tijd (toelichting)

Beide parkeerterreinen strandslagen (12/15) zijn gereed en in Q2 opengesteld voor publiek. Op moment van schrijven wordt er herstelwerk uitgevoerd door de aannemer.

Kwaliteit (toelichting)

Afgelopen jaar, 2025, werd de pilot: ophogen van de parkeerplaatsen van twee strandslagen, namelijk Paal 12 en Paal 15 opgeleverd. Vooral de beschikbaarheid van het parkeerterrein van Paal 12 had te lijden onder

ernstige wateroverlast, en de ophoging in combinatie met een herinrichting levert een enorme verbetering op. We willen hierop in 2026 bij minimaal één strandslag een vervolg starten, naar verwachting in Q4-2026 bij Paal 28. We borduren in de uitvoering door op ontwerpkeuzes zoals die gemaakt zijn bij Paal 12 en 15. We maken die dan locatie-specifiek voor ieder opvolgend strandslag, gecombineerd met geleerde lessen uit eerdere projecten en specifieke wensen op gebied van ecologie, duurzaamheid en klimaatbestendigheid.

Geld (toelichting)

2023-315 € 200.000 Investering (7121028)

2024-512 € 460.000 Investering (7124134)

De afschrijftermijn is 40 jaar.

Aanvullend op de bovenstaande budgetten is er een extra budget beschikbaar onder kredietnummer 7121026. Het gaat hier om een bedrag van €200.000,00.

Reconstructie parkeerterreinen paal 12 en 15

Omschrijving (toelichting)

[Raadsbesluit 16-10-2024: Reconstructie parkeerterreinen paal 12 en 15](#)

Tijd (toelichting)

Afgelopen jaar werd de pilot: ophogen van de parkeerplaatsen van twee strandslagen, namelijk Paal 12 en Paal 15 opgeleverd. Vooral de beschikbaarheid van het parkeerterrein van Paal 12 had te lijden onder ernstige wateroverlast, en de ophoging in combinatie met een herinrichting levert een enorme verbetering op. We willen hierop in 2026 bij minimaal één strandslag een vervolg starten, naar verwachting in Q4-2026 bij Paal 28.

Kwaliteit (toelichting)

We borduren in de uitvoering door op ontwerpkeuzes zoals die gemaakt zijn bij Paal 12 en 15 en maken die dan locatie-specifiek voor ieder opvolgend strandslag, gecombineerd met geleerde lessen uit eerdere projecten en specifieke wensen op gebied van ecologie, duurzaamheid en klimaatbestendigheid.

Geld (toelichting)

Naar verwachting binnen beschikbaar gestelde krediet voor deze twee strandslagen.

Voor de vervolg strandslagen: Financiële dekking moet komen uit programmabegroting 2027.

We voeren een digitaal parkeerwijssysteem in voor auto's in Den Burg

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-812

Voeren van een digitaal parkeerwijssysteem in voor auto's in den Burg
Realiseren meer fietsparkeerplaatsen en een betere bewegwijzering daarvoor.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

De interactieve verwijsborden zijn in de zomer van 2023 geplaatst. Alle borden zijn sinds eind 2024 ook aangesloten op het net. Het effect van de uitgebreidere verwijzing naar het parkeerterrein bij de sporthal is beschreven in een evaluatie rondom het parkeerbeleid in 2025.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-812: Begroting 2023 € 75.000 incidenteel

2.4 Economische havens en waterwegen

Doelstellingen

2.4 Economische havens en waterwegen

Wat hebben we gedaan in 2025?

Haven

In 2024 hebben we samen met de werkgroep haven de gemeenteraad geadviseerd om de exploitatievorm van de haven te wijzigen. Voor de haven van Oudeschild hebben we belangrijke stappen gezet op weg naar een duurzame en toekomstbestendige bedrijfsvoering. De exploitatie is verzelfstandigd en er is een aparte directeur aangesteld om de havenorganisatie te versterken. Deze maatregelen bevorderen duurzame groei en innovatie in de havenactiviteiten.

De haven van Oudeschild wordt in 2026 verzelfstandigd naar een haven B.V.. De directeur is aangesteld. De raad wordt over het proces en de financiële ont koppeling nog ingelicht. Het onderhoud zoals aanbesteding onderhoudsbaggerwerk wordt uitgevoerd. De nieuwe directeur zal mogelijke samenwerkingen verder verkennen.

We zijn gestart met de aanbesteding van de vervanging van de damwanden, steigers en dukdalven in de haven. De uitvoering is in 2025 (grotendeels) afgerond. Het reguliere geplande onderhoud, zoals baggerwerken aan de haven, wordt uitgevoerd.

Zo hebben we dat gedaan

Haven Oudeschild exploitatieplan, Ontwikkeling beheer en exploitatie voor de haven van Oudeschild

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2023-402

We zetten in op het ontwikkelen - met alle belanghebbenden-gebruikers - van een aanpak voor de haven van Oudeschild, om exploitatietekort naar beneden te brengen en investeren in onderhoud en vervanging van de haven om de kwaliteit goed te houden. Hier was een projectleider mee gestart, wat verder afgerond moet worden. Hiervoor is financiering voor projectleiding nodig. Daarnaast zullen er enkele onderzoeken mbt beheer en exploitatie worden gedaan. Projectleiding 2 jaar € 170.000 en € 50.000 onderzoeksgelden incidenteel.

[Link naar begroting 2023](#)

Tijd (toelichting)

De haven van Oudeschild wordt in 2026 verzelfstandigd naar een haven b.v. de directeur is aangesteld en de RVT wordt aangesteld. De raad wordt over het proces en de financiële ont koppeling nog. Het onderhoud zoals aanbesteding onderhoudsbaggerwerk wordt uitgevoerd. Mogelijke samenwerkingen zal de nieuwe directeur verkennen.

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van een MJOP wordt er groot onderhoud uitgevoerd. Om te komen tot een betere bedrijfsvoering is er een kwartiermaker aan de slag.

Er is onderzoek gedaan naar de vervangingen van de damwanden, en de projectvoorbereiding is hierin gestart. Ook heeft de werkgroep haven haar conclusies gedaan voorafgaande aan de aanstelling van de kwartiermaker

Geld (toelichting)

Begroting 2023: 2023-402 : projectleiding € 170.000 (Incidenteel 2 x € 85.000) voor 2 jaar en € 50.000 incidenteel onderzoeksgelden dekking programmabegroting 2023.

Investerings haven 2024

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-403

In 2023 dienen in de haven van Oudeschild duckdalven en onderdelen van de houten steiger in de werkhaven vervangen te worden.

[Link naar begroting 2023](#)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-215

2024: Er moeten investeringen (vervangingen van oa damwanden en steigers) in de haven gedaan worden de komende tijd. Dit staat gepland in het Meerjarig Onderhouds Plan (MJOP) voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Door een slimme combinatie van werken en aanbesteden te doen is het mogelijk in één keer deze werkzaamheden uit te voeren in 2024. Een externe projectleider gaat aan de slag met deze klus, en kan zodoende ook in een keer alles oppakken. De organisatie van de haven (exploitatie) wordt onderzocht, maar deze noodzakelijke onderhoudsmaatregelen zijn vanuit het MJOP noodzakelijk voor het functioneren en veiligheid van de haven.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

Werk loopt door in 2026.

Kwaliteit (toelichting)

Aanbesteding van de damwanden is gestart. De aannemer heeft in januari 2025 het voornemen tot gunning ontvangen. Uitvoering van het project staat gepland tot eind juli 2025.

Alleen moeten nog conserveringswerkzaamheden en havenpalen in 2026 vervangen worden.

Geld (toelichting)

Begroting 2023: 2023-402 : Kosten €425.000. De afschrijftermijn bedraagt 50 jaar. De kapitaallasten komen t.l.v. reserve haven onderhoud > 5 jaar.

Begroting 2024: 2024-403 : Betreft geïndexeerde bedragen welke in het MJOP genoemd staan. totale raming werken nu € 4.950.000. De afschrijftermijn bedraagt 50 jaar. De kapitaallasten komen t.l.v. reserve haven onderhoud > 5 jaar.

Wordt in 2026 geheel afgerond en overgedragen aan de nieuwe Haven B.v.

Ontwikkeling haven Oudeschild

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 10-07-2024 ontwikkeling haven Oudeschild en motie 10-07-2024 'Houd en maak de haven weerbaar en flexibel'

Overwegende

•De haven van Oudeschild is in 2008 overgedragen van Rijkswaterstaat aan de gemeente Texel. Sinds de overdracht wordt gezocht naar een goed exploitatievorm. Hiervoor zijn diverse aanbevelingen en voorstellen gedaan. Tot uitvoering zijn deze aanbevelingen n plannen niet gekomen. Door dit advies wordt gevraagd een principebesluit te nemen tot oprichting van een havenbedrijf en het beschikbaar stellen van budget.

Besluit

1. Een kwartiermaker de opdracht te geven op korte termijn de verzelfstandiging van de haven juridisch en contractueel voor te bereiden, ten behoeve van besluitvorming door de Raad
2. De kwartiermaker daarbij de volgende kaders mee te geven:
  - B&W en Raad behouden invloed op de hoofdlijnen van het beleid van het havenbedrijf via een in te stellen Raad van Commissarissen, een vierjaarlijks bedrijfsplan en de financiële verantwoording;
  - De Werkgroep adviseert 100% aandeelhouderschap; Arcadis houdt de mogelijkheid open dat andere publieke partners aansluiten. Werk voor- en nadelen hiervan uit, en adviseer in relatie tot zeggenschap, risico en financiering;
  - Het havenbedrijf voert een zelfstandige havenexploitatie die op termijn toewerkt naar een substantiële verlaging van de gemeentelijke bijdrage;
  - Maak inzichtelijk onder welke condities publieke taken voortvloeiend uit regelgeving kunnen worden ondergebracht bij het havenbedrijf, en welke taken bij de gemeente q.q. belegd dienen te blijven ;
  - Maak het onderscheid tussen de exploitatie van het havenbedrijf zelf, en de uitgaven voor het algemeen belang (zoals wegen, parkeren, baggeren havenmond) inzichtelijk, inclusief voorbereiding van SLA's als dergelijke taken van algemeen belang bij het havenbedrijf zouden worden ondergebracht;
  - Ontwerp een structuur waarbij zowel de havengebruikers als betrokkenen uit het dorp Oudeschild op hoofdlijnen door het havenbedrijf geïnformeerd worden en input kunnen geven met betrekking tot het reilen en zeilen van het havenbedrijf;
  - Onderzoek de potentiële synergie van regionale havensamenwerking (Den Oever, DenHelder en N.I.O.Z).
3. Voor het aanstellen van een kwartiermaker een budget van € 40.000 beschikbaar te stellen en dit ten laste van de algemene reserve te brengen.

[Link naar Ontwikkeling haven Oudeschild raadsbesluit 10-07-2024](#)

[Link naar motie 10-07-2024 Houd en maak de haven weerbaar en flexibel](#)

Tijd (toelichting)

De plannen van de kwartiermaker zijn naar verwachting in de eerste helft van 2025 gereed.

Kwaliteit (toelichting)

Een kwartiermaker is aan de slag met een plan voor de bedrijfsvoering. voorgenomen oplevering een aanbidding resultaat van de kwartiermaker staat gepland voor de zomer 2025. Raadsbesluit voor de invoering van de haven bv is genomen (voornemen) uitvoering en financiële ontvlechting in 2026. Directeur haven is aangesteld.

Geld (toelichting)

2024: € 40.000 ten laste van de algemene reserve

2025: 90.000 beschikbaar gesteld voor de directievoering.

Verzelfstandiging Haven Oudeschild

Omschrijving (toelichting)

De in het najaar van 2024 aangestelde kwartiermaker voor de verzelfstandiging van de haven van Oudeschild doet in bijgaand advies een inhoudelijk voorstel om de haven te verzelfstandigen. Het college onderschrijft dit advies en stelt de gemeenteraad voor in te stemmen met de verzelfstandiging tot een Havenbedrijf B.V. Met een slagvaardig havenbedrijf kan de exploitatie van de haven worden verbeterd en de bedrijvigheid in een mix van werk- en recreatieve haven toenemen.

[Link naar raadsbesluit 09-07-2025: Verzelfstandiging Haven Oudeschild](#)

Tijd (toelichting)

Er is gestart met de werving van de havendirecteur, en het maken van de statuten

Kwaliteit (toelichting)

nvt

Geld (toelichting)

Er is budget beschikbaar gesteld voor het aanstellen van de directeur

2.5 Openbaar vervoer

Doelstellingen

2.5 Openbaar vervoer

Wat hebben we gedaan in 2025?

Openbaar vervoer

We willen het gebruik van de auto terugdringen. Hiervoor is een antwoord nodig op de vraag of meer openbaar vervoer een goede oplossing is. In overleg met de provincie, Connexxion, Technisch Beheer en Onderhoud (TBO) en TOP hebben we de eerste verkennende gesprekken gevoerd op welke wijze dit in de nieuwe concessie kan worden ingevuld.

De bus op de tussenboot is teruggekomen zowel op Texel als in Den Helder en ook het gebruik van de OV-pas in de bus op Texel is weer mogelijk. Er is een gratis buskaartje voor kinderen geïntroduceerd. Op dit moment voeren we gesprekken met Connexxion om het reserveringssysteem voor de Texelhopper te verbeteren. Een communicatieaanpak is hier onderdeel van.

Veerverbinding

De veerverbinding tussen Den Helder en Texel is van cruciaal belang en we bespoedigen de vervanging van de Rijkswaterstaat-bruggen zoveel mogelijk. Hierover hebben we intensief overleg gevoerd met alle partijen.

Samen met TESO, provincie, Rijkswaterstaat, defensie en gemeente Den Helder voeren we gesprekken over een soepel en betrouwbaar vervoer van en naar Texel. Omdat de gemeente afhankelijk is van de prioritering bij Rijkswaterstaat in het onderhouden en vernieuwen van de aanleg van installaties zetten we ons in om de belangen van Texel goed onder de aandacht te blijven brengen om te zorgen voor een betrouwbare veerverbinding. De beleidsmedewerker mobiliteit heeft elke maand een overleg met Rijkswaterstaat (RWS) over de vernieuwing van de TESO-veerhavens. Tijdens dit overleg wordt samen met andere partijen zoals de provincie, de gemeente Den Helder en de TESO, besproken hoe de veerhavens zo goed mogelijk flexibel bereikbaar kunnen zijn voor inwoners en bezoekers. Ook tijdens de werkzaamheden. De voorkeuren voor een optimaal en toekomstbestendig ontwerp geven we mee aan RWS, zoals parkeervoorzieningen en toekomstbestendige fietsenstallingen.

Zo hebben we dat gedaan

Vervanging van de TESO bruggen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-811

RWS legt een nieuwe hefbrug aan voor de TESO. De aanlanding verschuift en daarvoor dient ook de infrastructuur in aansluiting op de hefbrug te worden aangepast. Voor het inpassen van deze aanpassing is het nodig om ook een gemeentelijke projectleider/contactpersoon in te zetten.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Rijkswaterstaat heeft de vervanging van de aanmeerinstallaties opnieuw voor jaren uitgesteld. Het is belangrijk dat de gemeente aan tafel blijft bij de plannenmakerij. Vanaf 2025 is er een medewerker aangenomen op het beleidsveld "bereikbaarheid". Deze medewerker vertegenwoordigt de gemeente in de projectgroep van Rijkswaterstaat.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-811: De kosten bedragen € 170.000 voor 2 jaar

2 Wat is gedaan in 2025 wat op de planning stond in 2024

De focus lag op het voortzetten van Beleid en Beheer zoals we dat afgelopen jaren hebben ingezet. Een voorbeeld zijn de fietspaden, die nadat deze van Staatsbosbeheer zijn overgenomen een enorme opknapbeurt hebben gehad. Nu deze fietspaden weer in goede staat zijn, valt op dat andere fietspaden op het eiland aan de beurt zijn. Dit wordt verder ontwikkeld.

Het wegennetwerk wordt intensief gebruikt door veel verschillende soorten verkeer. Veiligheid vormt een knelpunt waar langzaam recreatief verkeer kruist met beroepsverkeer, dat afhankelijk is van vlotte verbindingen om zich efficiënt over het eiland te verplaatsen. Het in balans houden van de inrichting van wegen en de snelheid 80/60/30 zien we steeds meer een uitdaging worden. Daarnaast hebben we meer aandacht besteed aan herstelwerkzaamheden in wegen in het buitengebied. Landbouwvoertuigen worden steeds breder en uitwijkgedrag van weggebruikers veroorzaakt schade aan wegen en berm. We hebben graskeien vervangen en aangelegd op diverse wegen, grotendeels in het buitengebied.

Bereikbaarheid wordt in stand gehouden door het op orde houden van belangrijke toegangswegen. De Boodtlaan in De Koog is er daar één van. Vanwege rioolherstel is de straat in 2025 aangepakt en werd het maaiveld volledig opnieuw ingericht. Meer groen, betere inrichting parkeren en een verbeterde wegindeling waardoor de straat er beter begaanbaar en veiliger op is geworden.

Bermplankjes zijn al jaren een doorn in het oog. Per jaar moeten we honderden (!) bermplantjes vervangen omdat ze beschadigd raken. Een goed alternatief is gevonden in het plaatsen van glasbollen, waarvoor een pilot succesvol werd uitgevoerd. Aansluitend werden bochten in een groot aantal wegen voorzien van glasbollen waardoor de veiligheid op orde blijft zonder de kwetsbare bermplankjes. Het is de bedoeling om in de toekomst meer glasbollen te gebruiken.

Grote projecten als Postweg, en Nieuwlanderweg zijn afgesloten. Er is een start gemaakt met de Pontweg tussen Akenbuurt en Komgrens van De Koog. Gefaseerd plaatsten we nieuwe duikers, die zorgen voor een blijvend goede waterbeheersing. Daarnaast zijn de wegvakken voorzien van nieuw asphalt. De kruisingen worden in later stadium gerealiseerd evenals de definitieve markeringen op het wegdek, nadat het besluit over snelheid is vastgesteld.

Onderdeel van bereikbaarheid is parkeren. Na de pilot zijn in een aantal dorpskernen zogenoemde Blauwe Zones definitief gemaakt. Bij herbestratingswerkzaamheden gaan we waar mogelijk de verf vervangen voor blauwe klinkers. Daarmee richten we de zone duurzamer in en blijft het straatbeeld verzorgd uitzien door de klinkers. Afgelopen jaar werd de pilot ophogen van de parkeerplaatsen van twee strandslagen, namelijk Paal 12 en Paal 15 opgeleverd. Vooral de beschikbaarheid van het parkeerterrein van Paal 12 ondervond negatieve gevolgen door ernstige wateroverlast. De ophoging in combinatie met een herinrichting levert een enorme verbetering op. We willen in 2026 bij minimaal één strandslag een vervolg starten. Dit zal naar verwachting bij Paal 28 plaatsvinden in Q4-2026.

De beleidsmedewerker mobiliteit heeft elke maand een overleg met Rijkswaterstaat (RWS) over de vernieuwing van de TESO-veerhavens. Tijdens dit overleg wordt samen met andere partijen zoals de provincie, de gemeente Den Helder en de TESO besproken hoe de veerhavens zo goed mogelijk flexibel bereikbaar kunnen zijn voor inwoners en bezoekers. Ook tijdens de werkzaamheden. De voorkeuren voor een optimaal en toekomstbestendig ontwerp geven we mee aan RWS, zoals parkeervoorzieningen en toekomstbestendige fietsenstallingen.

2 Aangevraagde en toegekende subsidies

Fietspaden Staatsbosbeheer (SBB) 3e tranche:

Provincie Noord-Holland € 909.333
Stift € 300.000
Provincie Noord-Holland € 692.957
SBB € 419.075

Fietspad SBB Rozendijk:

Stift € 130.000
Provincie Noord-Holland € 347.168.

Fietspad SBB Rommelpot:

Stift € 182.000
Provincie Noord-Holland € 746.165

Verbonden partijen in programma 2

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR Archeologie West-Friese gemeenten		De gemeenschappelijke regeling wordt vanwege de regionale samenhang van archeologische structuren, teneinde archeologisch beleid en indien nodig uitvoerende werkzaamheden gezamenlijk gestalte te geven.

2 Beleidsindicatoren

Geen beleidsindicatoren voor programma 2.

2 Wat heeft het gekost

Wat heeft het gekost programma 2

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Realisatie 2023	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Realisatie 2025
Baten						
PROGRAMMA 2	Goede bereikbaarheid					
TV_2.1	Verkeer en vervoer	268	215	114	114	319
TV_2.2	Parkeren	1	1	0	0	0
TV_2.4	Economische havens en waterwegen	711	751	923	923	532
Totaal Goede bereikbaarheid		980	966	1.037	1.037	851
Lasten						
PROGRAMMA 2	Goede bereikbaarheid					
TV_2.1	Verkeer en vervoer	6.198	5.536	7.541	7.295	7.595
TV_2.2	Parkeren	609	720	782	825	720
TV_2.3	Recreatieve havens	59	151	0	53	19
TV_2.4	Economische havens en waterwegen	1.132	1.062	978	962	934
Totaal Goede bereikbaarheid		7.998	7.469	9.301	9.136	9.268
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-7.018	-6.503	-8.264	-8.099	-8.417
Onttrekkingen						
PROGRAMMA 2	Goede bereikbaarheid					
TV_2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat		-7.018	-6.503	-8.264	-8.099	-8.417

2 Analyses

Analyse

Analyse

De kolom begroting 2025 na wijziging minus rekening 2025 waarbij rekening moet worden gehouden met de opgenomen lasten en opgenomen baten. Die zijn bij de analyse getotaliseerd. (bedragen x € 1.000)

Verkeer en vervoer		S/I	-95
Klein onderhoud wegen: overschrijding van het budget is ontstaan doordat er meer werkzaamheden in de openbare ruimte zijn uitgevoerd dan begroot, waaronder werkzaamheden van de nutsbedrijven. Hierbij lag de aanpak van omliggend straatwerk voor de hand of was noodzakelijk.	-282 N	I	
Groot onderhoud wegen: Vanwege geplande werkzaamheden aan de riolering is er extra geld uitgegeven aan de herinrichting van een gedeelte van de Waalderstraat. De geplande wegwerkzaamheden voor met name preventief groot onderhoud zijn ook uitgevoerd, waardoor het budget is overschreden.	-220 N	I	
Een aantal projecten m.b.t. de bermverharding zijn doorgeschoven naar 2026. Bedrag is opgenomen in Overheveling via resultaatbestemming.	156 V	I	
Door de droogte is er met het onkruid branden een ronde minder gereden. Er zijn veel bermnen geprofileerd en wegen geasfalteerd kort voor het maaiseizoen, daardoor minder gemaaid. Ook heeft PWN een aantal asbest leidingen gerooid waardoor er voor deze bermnen geen maaiwerk is verricht.	53 V	I	
Hogere opbrengsten degeneratie kabels en leidingen. In de programmabegroting 2026 is hiervoor een opbrengst begroot.	89 V	I	
Het capaciteitstarief van de aansluitingen OVL was onjuist opgenomen in het administratiesysteem van Liander. De compensatie is berekend over een periode van 7 jaar (69k voordeel). Vanwege capaciteitsproblemen bij de aannemer is er minder onderhoud uitgevoerd aan de lichtmasten (40k voordeel). Per saldo een voordeel van 109k.	109 V	I	
Het plastic aangetroffen in het zwerfafval genereert een opbrengst. In 2025 is de afrekening over 2023 en 2024 ontvangen, per saldo een voordeel van 78k.	78 V	I	
Door inhaalslag van enkele greppels en sloten is er meer arbeid verricht dan voorgaande jaren.	-59 N	I	
Hogere kosten voor duikers en stuwen doordat enkele wegen (o.a. Pontweg Den Burg-De Koog) met spoed moesten worden opgepakt.	-146 N	I	
In 2025 is er geen beschoeiing aangelegd (54k voordeel) en een hogere bijdrage vanuit het riool (101k voordeel).	155 V	I	
Er is in 2025 meer basismateriaal ingekocht dan verwacht, waaronder fietspaden en gerecyclede planken voor banken. Dit om zowel in 2025 vervanging te doen, als ook voorraad te hebben een eenduidig beeld over het eiland. Daarmee streven we een verzorgd en rustig straatbeeld na en wordt het met de gemeenteraad afgesproken kwaliteitsniveau B zoveel mogelijk in stand gehouden.	-52 N	I	
Overige oorzaken <€50k	24 V	S/I	
Parkeren		S/I	106
In 2025 is er door lagere kosten op loon en doorbelastingen mensuren parkeren van €83K en overige oorzaken ad € 23K een voordelig saldo ontstaan van per saldo 106K.	106 V	I	
Recreatieve havens		S/I	34
Overige oorzaken <50K	34 V	S/I	
Economische Havens en waterwegen		S/I	-363
In het jaar 2025 zijn er diverse oorzaken aan te wijzen voor het nadeel dat ontstaan is. Er zijn minder opbrengsten gegenereerd dan geraamd (€ 439K). Daarnaast zijn er hogere kosten ad € 130K gemaakt voor de walstroom. Er is een voordeel op de kapitaallasten van € 98K en er zijn lagere kosten voor het baggeren, onderhoud infrastructuur en overige werkzaamheden ad 81K. Samen met de overige oorzaken ad € 27K is het nadelig saldo € 363K. De onttrekking aan de reserve loopt via programma 0, dit genereert een voordeel van 175k, per saldo nadeel van 188k	-363 N	I	
Totaal programma 2		N	-318

